

Joaancha laenai

Ena Nenea Cana Coaunera Ere

Cana Coaunera Ere

¹⁻² Jaurianejeeinte nenea ne caa Erenaa.

Itolere, dede, cana rai chauratane, naajoain coaunaa Cana Coaunerane ajiiniate nelu caa Cana Coaunera Ere, jelai Cana Coauneranein.

³ Nii jelai Erenaa quete itolere coauneratelu Cana Coaunera. Nihei nii colane necoaunaa nei.

⁴ Nii Erenaaate ichaonaa teranein ne.

Nii ichaonaa teerate, cacha cononein ne. ⁵ Nii Erenaaate, cononein nocoheña conaeranein ne. Jacatiasihei nocoheña tabai.

Charijiein teinti cana rai chauratane conae caa enoto. Nii rijijieinte cacha suujua conae nii Erenaa. Amuritonaa nainesihei nocoheña tabai.

⁶⁻⁹ Inae chauratane que turuelalajia nii cono esine, satiin cachaauru conoeranune janate, Joaana letoae Cana Coaunera, nii cono que ereerejein cachaauru relaane, aonaain esenetaain coitucuuruhane coina.

¹⁰ Nii Erenaa quete, chauratane coaunera Cana Coaunera niqui. Nete caji chauratane que turuhane jana coitucuurene caa chauratane que nenacaauru, niicha coaunanohinein neeruhane saijiein.

¹¹ Caa niicha coaunai chauratane que turuhane janate, que jaolequiin raarene cachaauru. ¹² Nii janate, atiin raain esenetaaure coroatajajei cachaauru. Nii coreniate, calaohi

raane rijijieein acaauru rae Cana Coanera. ¹³ Joaereein cacha calaohi rijijieein nihei inae Cana Coanera ere esenetaane cacha. Rauhijiriinte Cana Coanera calaohi rijijieein nereein nii Erenaa esenetaane.

¹⁴ Nii Erenaate, cachaneein nejanoain canacaanu aina ichoae. Nii jaunna aina amuemujueein coaracaanune jaun, leinjiin acaihanejeein Cana Coanera Calaohineein nihane coaracaanu canacaanu nota que, jerichanejeein Cana Coanera rijijieein chabana nohanelanaala rauhijiriin canacaanu belaihana jaun. ¹⁵ Nii janate, turuha uhane jana:

“Taa quenara aitonajacoonra, ‘Canu caaijiete turuha ureein canu ajiniha nenaara,’ naain aitonajacoon,” nae Joaan, nii Erenaa cojoeluhin.

¹⁶ Inetono janonaa banate, satiin cacha belaiin cana coroatajane nii Erenaa.

¹⁷ Moisesa quete rai naitoonjoan berateein lae-naeratelu niqui Cana Coanera. Nete tonoraau-rene cachaauru. Nii natiinte, atiin cachaauru belaiha ichaonaa rauhi que cachaauru relaane coina turue Cana Coanera Calaohi Jesocurisito, nii cacha relaana jaan ichaonaa rauhi raauruha cachaaurune coina. ¹⁸ Chabana Cana Coanera coaracuruhi cachaauru niqui, nete inaca Cana Coanera coitucuhane jaun, nii inaca que cana relae, acaihanejei Calaohineein nihana jaun.

Turuha urichain Jesocurisitone beebejiha Joaan- cacha coujunacaterane

¹⁹ Joaan renete batirichuru letoaaure nii Jerosaleen nenacaauru bichauhenaauru: “Chaneeita,” naain Joaan caje bajaauruhane coina.

20 Inae Joaan rene turuhin bajauruhane janate: “Curisito nihaunta,” naain rauhijiriin tonoranaaca Joanne jana:

21 “Chaneei najian. Cana Coaunera ere bera Eliasineeina,” naain coaiteen bajauruhane jana:

“Aca nihaunta,” naain coaiteein tonoranaaca Joanne jana:

“Aca neneeina jaun, chaneei najian. Nii turuha niicha jerecuri canacaanuhacha cohajei Cana Coaunera ere beranecai,” naauruhane janate:

“Ahan- aihei, aca nihaunta,” naain tonoranaaca coaiteenne jana:

22 “Chaneei najian. Beeinete ne, bihacaanu canacaanu letoaurera raine coina. Chatoanai icharaneei najian,” naain bajauruhane jana:

23 “Canu quetejian, nerichaain leinjiin cacha, cacha areeroo cuhin eeheehejeein cacha cotiara-nura: ‘Turuha cana curaanaane jaan coero rau-jiauchera, naain beranura,’ naa Isaihasi najaan nichaaunra,” naain biha Joanne jana:

24-25 “Chanuna jana chaen, acau que cachaauru coujunacateei, nii canaacha cohajei Mesihasi neein, niheichu Eliasi neein, niheichu leecha Cana Coaunera ere bera- *profeta* neein, naaon-joainuri neein nenaalanaala,” naain bajaauruha nii fariseeocuru letonocurune janate:

26 “Acauhanau teenne canu, cachaauru cojunacatiha baotisanajaaun. Inae turuha urichaaun canu caaijie inaraacha coitucuhi cacha. 27 Canu caaijiete turuha ureein, nii inoaelu nenea cacha-jataen canu amuritoeriin cocoinanacai,” naain acaauru rai be Joaan.

28 Nitohaneeinte, Jorodaan jeraniha nenea Betabarau niha Joanne jana, Jerosaleen caje uhin Joaan rene turuhin bajauruhane janate: “Canuna laen cache areeroo eeheehejeein cache cotiaraneein neeunra,” naain acaauru rai be Joaan- cache coujunacatera.

Cana Coaunera carenero narejeen

29 Nii cojoanoote, taja uujiha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana coariin: “Notara Cana Coaunera carenero narejeenta. Taate itolere caa chauratane que nenacaauru cacheaauru caje osa itajeranu que oha cureeinha. 30 Taa quenara aitonajacoonra, ‘Canu caijiete turuha ureein nii canu ajiiniha nenea cache,’ naain aitonajacoon. 31 Inae niqui inoaelu caje coauneein nesianiha niqui, nete caa cacaijie turuha uhe. Canu netonaichu coitucuhaunlu jauriaa nejeein. Jianacoo cana mitaeraunu que Cana Coaunera letononeein nihane coitucuhaunlu. Nena laen inae ena coitucuun, carai biha caletoaerana jaun. Israeli cocoaichacuru que coitucueratihanune cointate, carai bein caletoaerana caletoaera. 32-33 Osa caje cana mitaeranu que letononeein nihane coitucuhaunlu niqui. Nena, ‘Leinjiin cache choaae fauha uha serori rijijiein Cana Coaunera Suu-juenete, Cana Coaunera Suujue que coujunacatihate aicheeinha,’ naain carai biha caletoaerana jaun, choaae fauha uha dede caje serori rijijieeine coaracaunna jaunna coitucuun. 34 Nii jaunna, ‘Acate Cana Coaunera Calaohi inecaihara,’ naaun, nitoanhane coaracaunna jaun,” naain be Joaan.

Ichoaechania Jesuso Ere tonoraerauru

³⁵ Nii cojoanoote jelaiha Betabarau coroatajai nere tonoraerauru Simoon Fedoro ocoala Aanderesi, chaen canu, naojoaain nihacaanu Joaan ainane jana, ³⁶ situha uhe Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janate: “Taa Cana Coaunera carenero narejeen coaracuchera,” naain biha Joaan canacaanu raine jaun, ³⁷ Cana Coaunera Calaohi Jesoso coariin caijie kuhacaanu. ³⁸ Nitohaneein caaijie kuhacaanune janate, jaotoraain canacaanu coariin:

“Chate ichaquiche niriirijieeinta cachaauru,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso canacaanu raine jana:

“Chute neei aaita cacha relaera,” naacaanune jana:

³⁹ “Chajauchetejian coanicha,” naain canacaanu amaane jana, inae enuna macoijiu teejia enotone jaun, cuu aina sonafaacaanu.

⁴⁰⁻⁴¹ Nii baihate, nihana Simoon Fedoro ariha cue nii Aanderesi. Ariin, ruhin: “Inae canaacha cohajei jianacoon cana mitaeranu que- Cana Coaunera letono Curisito eruhacaanura,” naain nihana Simoon Fedoro rai biha cue Aanderesi.

⁴² Nii baihate, Cana Coaunera Calaohi Jesoso rene, Simoon Fedoro turuaa uha Aanderesine jana, Simoon coariin:

“Jonasi calaohi Simoonneei niqui, nete Fedoro nereein ichurujuara,” naain Fedoroneein curaate Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aca laraajiin nere beraneein nerichaine coitucuhana jaun.

Ferifi aina Natanaaeli cotihaca Cana Coaunera Calaohi Jesusone

⁴³⁻⁴⁶ Nii cojoanoote Calileea batane que cuna jaaun, Ferifi aina itaque tacauruhana jaun: “Caniha neeorihura,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Ferifi rai.

Fedorooru nese Betesaaida caje unaa nii Ferifi netonai.

Niritiin cotihacane jaunte, Natanaaeli ariha cue Ferifi. Ariin, eruin: “Inae turuha nii Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane turuha uha niicha jerecuri eruhacaanura. Nii cachacanacaanuhacha eruhite, Jose calaohi- Nasarete cocoaichanera,” naain biha Ferifi, Natanaaeli raine jana jetaote:

“Chaquete nelatere Nasarete cocoaichata,” naane jana jetao:

“Chajaachaautejian coanicha,” naa Ferifine jaun, Ferifi jiniichaain uhin turuha uhe.

⁴⁷ Nii janate, inae rohan nichuuntaa Natanaaeline jana: “Nocoa inae uha Israeli cocoaicha esine- coritanacae lanaala nenaara,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

⁴⁸ “Inasiinte cacoitucuhita. Cacoitucuhi inachute,” naane janate:

“Eejeen- aihanura. Ii cotihaca uha Ferifine ajinihana inae ii coitucuun. Nii uheraneein curajaain enuha asaae neeine janana, ichoharajeenra,” naane janate:

⁴⁹ “Iite Cana Coaunera Calahineein canacaan-uacha cohajei Israeli curaanaa *Rey* neeicha cache relaera,” naa Jesoso rai Natanaaeline jana:

⁵⁰ “Nii uhera asaae neeine coaracaunne que aitocoanne najaanchana canu esenetaai. Inae jataain nii amuritoeriin coariquiincha.

51 Rauhijiriina aitoonra. Inae nejoracaa dede bacuujuane janate inaraacha cohajei Cacha Calaohi nichaunne choae fauhin, jelaiha iniha cuuruha Cana Coaunera letonocuru aanjeraurune coariquiinha,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

2

Nisirihatiha cachane beseta

¹ Nii baihate nichata janohi catiariin Calileea batane que nenea- Canaau neein curajain nenea neseu ne nisirihatiha cachana jaan beseta.

Nii jaunte, cuu nii beseta bitoaa cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso neba.

² Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesoso netonai cotihacure nii beseta que, aina nere-lanacaauru aina cuhane coina.

³ Nitohaneein inae nii beseta que neeuru jana jetaote, inae saa binone jana: “Inae nihei binota,” naain Jesoso rai biha nebana jaun:

⁴ “Saan. Chanuna niriitohi caraite oma. Inasi-ina jaiti turuha canu amihaneeon nunuhetiha-nune jaan cojoinaca que ne coalanaala,” naa neba raine janate:

⁵ “Chajaaincha naitoojoaancha ichacuchera,” nae nii cuu bino chaluurera rai Jesoso neba.

⁶⁻⁷ Nii janate cuu ne Jorioocuru rai saotaneein baichaje tabaanaain- atane caje ichanohinein, Cana Coaunera notaracae biji culejeein itolere acaauru lenonecuru culejeein ratirihuruhana jaanu que jesinaaeca teuruhana jaan.

Nii jaunte: “Caa cuhane acau raain teeuche nainecolijiaanaaincha,” nae Jesuso nii bino chaluurera rai.

Nii le baichajete baichaje seejoan cuhane coroata baichajihanaai curujuae.

Inae nii baichaje nainecolijiaanaain acau raain, teein beeuruhane janate: ⁸ “Soriin amaain, taa beseta erora cocoanhura,” naa Jesusone jaun, soriin amaain nii beseta erora cocoea nii acau chaluurera.

⁹ Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesusohacha rotoi nihane coitucuelanaala coe nii beseta erora. Acaihanejein nii acau raureraachate coitucuure.

Nii jaunte nii bino cohin aonaain: ¹⁰ “Raotoha caa bino,” naain, “Chajataauraa,” naain, nii ene ranaa jerera cotijiain: “Raotoha caa ii bino. Aihuruha leeochoaurune rijijieein, bino caohacha que nunuetein cana cocoerate lanaalate aaita. Taoniin nunueniha canaacha coi amuritoeriinte raotera,” nae nii beseta erora, nii ene ranaa jerera rai.

¹¹ Nitohaneeinte Calileea batane que nena nese Canaau, binoneein jesinaaeca rotoe Jesuso, esinae Cana Coaunera letononeein nihane coitucuruha cachaaurune coina.

Nii coaraaina, esentaacaanu aina nerelanaa nichaanune.

Nitohanein nunuheteente, itolere cunaite-nacaauru rautaaain, itolere ichae Cana Coaunera Calaohi Jesuso.

¹² Nii baihane Caferenaanon cuha Jesusone jana, corianiha cuhacaanu, nejeraauru, neba, aina nerelanaa nichaanune naaonjoaain, cuu neori-hacaanu inata janojoeine coina.

*Jerosaleen nenea Teenforo caje necoretenacaauru sitaa Cana Coaunera Calaohi Jesusone
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)*

¹³ Nii janate Jorioocuru beseta Fasocoa que tuelalajihana jaun, turuha cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

(Fasocoa besetate bitohaure Jorioocuru ajelanaala, nii Teenforo asaae. Cairichaaerinajaain niha Egipto curaanaane caje jianacoo mitanajaa Cana Coaunera najaan- cojoanonaaniha nii Fasocoa besetana jaunte, nitohaneein Fasocoa beseta cojoanona bana Teenforo asaae itataojiain Cana Coaunera corojeein bajaure Jorioocuru.)

¹⁴ Nii janate Jerosaleeun nenea Cana Coaunera rai ita taojiauruhana jaan loreri inoesi- Teenforo asaae necoretiha neeure Jorioocuru, itolere baca, carenero, serori naaonjoain que. Nii janate ecu jelai tein ne cachaauru rai coriqui coreeurera. Niite acauru coriqui choae lauruja laurujauruhane jana, ¹⁵ sicho coinori que rajirajinajaain, nii acauru rai bacauru, carenerocuru, naaonjoain aina curuaataain, acauru sitaain, nii coriqui coreeurera rai coriqui riariae atane choae. Acauru coriqui rori raatiin sieitiin, ¹⁶ chujuhecoha nii serori que necoretenaane jana: “Naain caa serorichuru amaauchera. Coa caa Ofa Cana Coaunera loreri asaae necoretihachera,” naain sitanajae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁷ Nii jaunte, “Jataain ii loreri beraihanunete ne,” naain aitosihalu Cana Coaunera Quiricha Inoesi cuhane nii canacaanuhacha cohajeine jaun, “Aca caara,” naain canacaanu suujua

cuhane Jesuso coarajiacaanu aina nerelanaa nichaanune.

¹⁸ Nii jaunte sitanajaa Jesusone jaun: “Chatohanai jana ichaain canacaanu notaareei jana, esinae Cana Coaunera letononeeine coitucuhacaanune coinata,” naain Jesuso caje bajaauruha Joriocurune janate:

¹⁹ “Caa Cana Coaunera loreri chamuhitiin jaohichenena, nichata janojoeincha cuhane michureeunni nacoaauneeincha,” naane janate:

²⁰ “Inasiinte jenachoonca saota jaanacaain ichacuruhalu jetao natiin, iicha nichata janojoeincha cuhane michureeita,” naaure Joriocuru Jesuso rai.

²¹ Rai jaberocohacha quete aite, nii Cana Coaunera loreri que ujuaiteein. Nii jaunte nichata janojoein ichanae Jesuso- oo caje. ²² Nii jaunte nichata janojoein ichanaane coaracaanune jaun, inae jauriaa aitosihana jaun, canacaanu suujua neeoritohana jaun, nii aitoa Jesusone esenetacaanu, Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane aitohana jaun.

Satiin cache suujua coitucuha Jesusone

²³ Fasocaa bana cuu Jerosaleeun neein, bacosacuru, maosacuru, urichosae, naajoaunri rautaane coaraainte, Cana Coaunera Calaohi Jesuso esenetaacoaaure arajii cachaauru. ²⁴ Nete, “Naaajoaainte chuhisi, esinae rauhijiriin quesenetaurureeincha,” naene Jesuso, acauru suujua coitucuhana jaun. ²⁵ “Naaajoaunruha caa cachaaurura,” naain biha chuneine que airijiinte, cache suujua coitucuhana jaun, saneein esenetanjaene Cana Coaunera Calaohi Jesuso.

3

Jesoso rene turuha Necodemone

(Niha lelauriin Jorioocuru fariseeo neein curajaain. Niichurute, “Acaauruhachajete jataain leeochoaauru amuritoheriin Cana Coanera ere tonoraare,” naaure.)

¹ Leinjiin fariseeo Necodemo neein curajaain nenaate nii lelauriin Jorioocuru bichauhenaneein ne, acaauru rai jataain nelateineein. ² Niite janotiin Cana Coanera Calaohi Jesoso rene turuha uhe. Turuhinte:

“Eletoa Cana Coanerane coitucuhacaanura. Iite itolere bacosacuru aina cunaitenacaauru rautaeraneein neecha. Nitohanai ichana nainihej jelai cacha Cana Coanera colaneta, cacha relaera,” naa Necodemone janate:

³ “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Enacooauneein nejanoaeniha cachane, Cana Coanera aina jiniiquiin nena nainihej” naa Jesusone jaunte:

⁴ “Inasiina enacooauneein nejanoare ichauhena. Inasiinte coaiten neba suuri cuhane neloroaain nejanoare ichauhena,” naa Necodemone janate:

⁵ “Esinaena rauhijiriin aitoon. Nihei acau nejei, Cana Coanera Suujue naojoain que coujunacatenoineniha cachane, Cana Coanera Ere tonoraeraneein nena nainihej cacha. ⁶ Jana, cacha caje nejanoanaate-jelai cachaneeinne. Jana, suujua culejeein caruruhin coriha Cana Coaneranete, Cana Coanera cachaneein ne. Colane aihei. ⁷ Cana Coanera Calaohi coitucuhin esenetaain nere tonorana jereraaurute nejanoaain Cana

Coaunera cachaneein nereein. Coaa caa ichei caritocooaunne cojoaelatiincha caeneein aonajiha,” naa Jesoso, Necodemo rai. ⁸ Niritiinte, “Charijieein teeinti tiririjiin uha cujuanane, ‘Naaajoain cajete uhera,’ naain coitucueenei. Niheichu ‘Cuute cuera,’ naain coitucuheneei. Nii rijijieein techu, ‘Naojoainte cache rai ichaonaa te Cana Coaunera Suujue,’ naain coitucueeneicha,” naa Jesusone janate:

⁹ “Chatohanihana,” naa Necodemone janate:

¹⁰ “Jataain Israeli cocoaicha relaeraneei inatiin, ta carihanai coitucuhine. ¹¹ Esinaena rauhijiriin aitocooaanu, canacaanu nota que coaracaanune jaun. Nete, aitocooaanune esenetaeneeichera. ¹² Caa cana rai chauratane que aitocooaunne esentaeneeine, chatohaneein jana dedeeu ichaonaa bihanune esenetareei.

¹³ Nihei chunei dedeeu iniin coara. Canuna laen dedeeu nihanune caje uhin cau turuun cachaneein, itolere caa chauratane que nenea cache rijijieein nihanune coina. Canuna Cache Calahineein inaraacha cohajeineein neeun. ¹⁴ Charijieein teeinti, coata caje acano ichaain, enuha que nujuatein chujuraa Moisesane coitucuhi chachu natiin. Nii rijijieein techu, enuha que nujuatein Cache Calaohi nichaunne chujuraa cuurureein, ¹⁵ nitajenaachara nejein nenea ichaonaa raa quesenetaerane coina,” naain,

Chauratane que nenacaauru belaitoha Cana Coaunerane

¹⁶ “Jataain caa chauratane que nenacaauru cachaauru belaitoha Cana Coaunerana jaunte,

acaihanejein calaohi nichaaunne letoae caa chauratane que Cana Coaunera, nitajenaachara nejeein niha quesenetaain cacoitucuurera cachaaunne coina. ¹⁷ Coatiha cache casetecaanune coina calaohi nichaaunne letoai Cana Coaunera. Jiana-coo osa caje cache mitaanune coinate, cau calaohi nichaaunne letoae Cana Coaunera.

¹⁸ Nii Cana Coaunera Calaohi nichaaunne esenetaa cachane, caseteco coarinaain. Jana Cana Coaunera Calaohi nichaaunne esenetaaite, caseteconeein niha cureein, acaihanejein Cana Coaunera Calaohi nichaaunne esenetaenihana jaun.

¹⁹ Cono rijijieeinne turuun caa chauratane que Cana Coaunera Calaohi nichaaunne, cache conaeranu que niqui. Nete nii cono jerecurene nii Cana Coaunera Calaohi nichaaunne esenetaauruhi cachaauru. Acaihanejein nocohena janaachate nenea jerecure, nocohenaanau neein suujua coaraelanaala baaso ichacuruhane coina. Nii corenihate caseteconeein neeureein.

²⁰ Baaso ichacuruhane coaracuruhane coataate, cono rohan nichuuntanaa jerecurene saain nii baasoneein nenacaauru cachaauru. ²¹ Jana caohachain ichaauruhanete, cono rohan nichuuntaaure, Cana Coaunera jerenohin ichacuruhane coaracuruhane coina,” naainte Necedemo rai aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso raaje neque.

Enacoauneeinte Jesoso que ereereje Joancha Couchunacatera

²² Nii baihate Jodea batane que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aina nerelanaa nichaaunne aina, cuu inata janojoei nejeein neeorin,

acauhanau cachauru teein coujunacatenajaain baotisanajaane coina. ²³ Nii janate, Salim rohan nena Enoon, cachauru coujunacatiha ne Joaan, cuu niha tabaain acauna jaun. Nii janate cuu turuhajeeure cachauru, acauhanau teein coujunacatenajaain baotisanajaa Joanne coina.

²⁴⁻²⁶ Inae Joaan enoaene lalajeeuruha caresero cuhane janate, acauhanau teein cachauru coujunacatein baotisaa Jesusone jaun, ita cotaicha rijitocure Joaan ere tonoraurera, leinjiin Jorloo aina. Nii baihate Joaan rene turuhin: “ ‘Cha,’ naau. Taolu ii aina Jorodaan jeraniha nenaalu leinjiin cacha canacaanu rai iicha beebejeilute, enene acauhanau teein cachauru coujunacatein baotisanajaa ne. Saainte inae aca ere tonoraaure,” naauruha Joaan rai nere tonoraurerane janate:

²⁷⁻²⁸ “Saan. Jeriha Cana Coaunerane jaunte aihure. Inae inara rai rauhijiriin aitonajaaocaaun, ‘Coatiha Curisito nihaun,’ nanajaaocaaun. Canute letoae Cana Coaunera nii beraanu que. ²⁹ Charijieein teeinti, inae comasai raa cachane corojaje rai belaicha. Nii rijijieein inachu canu netonai corojajeun, Cana Coaunera Calaohi Jesuso ere tonorauruha cachaurune. ³⁰ Aca ere tejian tonoraa cuurureein cachauru, jelaichoe jauhecotojoeriin. Jana canu erete tonoraa cuurureein fautojoeriin. ³¹ Nii dede caje unaate, itolere cacha curuaanaa neein ne. Jana chauratane que nena cachate, niicha coaraaicha coitucujue. Jana aihei dede caje unaa. Itolere dedeeu nena, itolere caa chauratane que nenaacauru, naojoainte coaraain coitucue. ³² Acate

itolere niicha coarai coaraain be niqui, nete esenetaaurene caa chauratane que nenacaauru. ³³⁻³⁴ Jana esenetaa cachanete, esinae rauhijiriin aitoa Cana Coaunerane coitucuha cureein, jelai Cana Coaunera Suujue que suujuecoha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaun.

³⁵ Cana Coaunerate, nii letono calaohi belaitohana jaun, itolere cacha curuaanaa nihane coina cocoainae. ³⁶ Nii jaunte Cana Coaunera Calaohi esenetaera, nirijijieein nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raa cureein. Jana, nii Cana Coaunera Calaohi esenetaite nitajiha cureein Cana Coaunera casetecanohi neein,” nae Joan- Cacha Coujunacatera, nere tonoraaaurera rai. Nitohanialu inae Joan enoene lalajeeuruha caresero cuhane rai.

4

Samaria bene rai iriha Jesusone

¹ Joan cacha coujunacatera ere tonoraauruhane amuritoheriinte, Jesoso ere tonoraaure arajii cachaauru. Chaen “Aca jete, Joan amuritoheriin acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisanajae.” naain coitucuure fariseeocuru. ² (Coatiha aca, acauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisanajai. Acaihanejein canacaanu aina nerelanaa nichaanunechana acauhanauteein cachaauru coujunacateein baotisanajaacaanu.) ³ Nii jaunte nii coitucuhin, Jodea batane caje mituhin, Calileea cauha cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

4-5 Nii Calileea batane que turuhane coina, nii Samaria batane choae situhin, Sicaraneein curu-ajaa'in nenea neseu turue Jesuso, calaohi Jose rai Jacoboacha tei atane rohan.

6 Nii jaunte cuu niha atane jachu ucuaatiin acau mitunajaan Jacobo curuaa siriina jaun, enoto chujutaae lalajeein rijiu ecu lauturoaain lauhecoba Jesusone tonohanaune, 7-8 nii nese Sicarau, lenone coretiha cuhacaanu saain.

Nii jana jetaote canacaanu caaijie tocoriin tajiha acau raa uhe leinjiin Samaria bene.

Nii jaun jetaote: "Caisichuche nii ii acau quera," naain acau bajaa Jesusone jana jetaote:

9 "Chanuna Joriooneeinche natiin, cacaje acau bajaaiiche, Samaria beneneein nihanuche natiin," nae jetao nii Samaria bene Jesuso rai, Samaria co-coaichacuru aina ita belaihureniha Jorioocuruna jaun.

10 Nii jaun jetaote: "Ichei Cana Coauneraacha tenaa jerei coitucuhin, canu nichaaunne coitucuhin cacaje laaen bajaaiichene jana nihanena laaen, canu cocoirenachara nejeein niha cacha najaan acau ichaonaa tera tereeunche icheicha," naa Cana Coaunera Calaochi Jesusone jana jetaote:

11 "Chaquena acau soriin rariquiche, raina jaannu sirijieequichene coalanaalata. Ucuhatohache caa atane jachu natiinta. Cha cajete ichaonaa tera acau tereeiche caraita.

12 Canacaanu foeratera inoasi Jacobohacha ratirineein nihache caa atane jachu natiinta. Cajeraain niha nete acau corejetecurechelu Jacobo calaohichuru, rai nirihuru, naajoaihunrichera.

Iina amurijiriin nenea jereeichete,” naa Samaria benene jana jetaote:

¹³ “Satiin caa caje acau raain coerate, jerichanejeein enacooauneein cocoiriha cureeinchera. ¹⁴ Jana, canuhacha tei acau coha cachanete, coaiten enacooauneein cocoirenereeinchera. Quiicha tei acaute, cacha suujua cuhane marohemarohereein, cacha rai nitajenaachara nejeein nenea ichaonaa teranu quera,” naa Jesusone jana jetaote:

¹⁵ “Saan. Carai aihane nii acau uhauche coaiten cocoirichaaunchene coataara, enacooauneein coaiten acau raanuchene coataara,” naane jana jetaote:

¹⁶ “Ii sinijiera cotihachanihuchera,” naa Jesusone jana jetaote:

¹⁷ “Niheiche casinejerata,” naane jana jetao:

“Esinaete chuhisi, rauhijiriin niicha que aito-coichera. ¹⁸ Jauriaate niqui saoquiin sinijierao-quichelura. Chaeen nii ena ii aina nenaate rauhijiriin isinejera neein nenecheta,” naa Jesusone jaun jetaote:

¹⁹ “Cana Coaunera Ere beraneeina ichoaraaunchera. ²⁰ Caa atane ucuuno quete Cana Coaunera bajaebajaeraetoorechelu canacaanu foeratera inoaesihuruchera. Jana inara Joriooneeichenete, naain Jerosaleeun cuhin Cana Coaunera bajaebajaecaanune jerequichelura,” naa nii Samaria benene jana jetao:

²¹ “Qesenetaauchera. Inae ichuunnejeeonria caa atane ucuuno que uhichene laatelanaala, nii Jerosaleeun cuhichene laatelanaala, chunijiu

nihá natiin Cana Coaunera bajaebajaequichen-
era. ²² Samaria cocoaicha neeichene, coatiha
nii inaraacha bajaebajajei coitucuujeein aito-
heeiche. Jana canacaanu Joríoo nichaanunena nii
canacaanuhacha bajaebajajei coitucuhin laen
aitocooanuche, Jorioocuru caje ecoona nihache
nii jianacoon cacha mitaerane jaun. ²³ Enene
caje coauneein, caa atane ucuuno que unaa
laatelanaala, nii Jerosaleeun cunaa laatelanaala,
rauhijiriin suujua cuhane Cana Coaunera bajaau-
ruhineche nere tonoraeraauru esineeuru. Nito-
haneente jereche Cana Coaunera, ²⁴ suujue ne-
jeesiha nijihachena jaun,” naa Jesúsone jana je-
taote:

²⁵ “Raotojoeina turuha urichain Cana
Coaunera letono Curisitone coitucunche. Acate
laen cana relaa ureeinche itolere que,” naa nii
enene jana jetaote:

²⁶ “Saan. Canuna acaneein caa ichei
aitoonchera,” nae jetao Cana Coaunera Calaohi
Jesoso.

²⁷ Nii janana eruhacaanu aina nerelanaa
nichaanune, nii ene aina ereeree jana. Nii natiine,
“Chaquena ereereequiche,” naain bajanaa
nainenihacaanu, jataain cana curuaanaa nihane
jaun.

²⁸ Nii jaunte cuu baichaje ratiriin, canacaanu
que janoriin naain neseu biha cue nii Samaria
bene. ²⁹ Inae neseu turuhin jetaote: “Cha-
jaauchete, taa leinjiin cacha coaraera. Acate naao-
joain itolere ichacaunne que aite caraicha. Jeri-
hane acate Cana Coaunera Letono Curisito necai-
hara,” naa nii neseu nenacaauru rai turuhinna

jaun ³⁰ tajiha jiniichaain uhin, nii ratiriha najaun turuhin coaraa uure.

³¹ Nii tonohanauna jaiti uujeeuru jana: “Chae-lainejein quiorihura,” naain lenonihane coina counujichaanune janate:

³² “Niha caleonne inaraacha coitucuhine lanaalara,” naa Jesusone jaun:

³³ “Jerihane chunicohanejeinte coroaatecaihara,” naacaanu itaraine janate:

³⁴ “Lenoneein inara suujua nunaachene rijijieina, casuujua nunaun caletoaera amihaneeon ichaain jitaanune. Acate caleonne nera. ³⁵⁻³⁸ Inoaclu nere bera que catohaneein turuhanune beratihana Cana Coaunerana jaun, turuhanune cohajein neeuruha cau nenacaauru cachaaaurune jaunna inara letoareeunni, inae turuhanune beebejeeichene esenetauruhane, nitajenaachara nejein nena ichaonaa raauruhane coina,” naa Cana Coaunera Calaochi Jesoso, aina nerelanaa nichaanune rai.

³⁹ Nii neseu turuhin niriitiin cachaaauru rai beein, “Naaajoain itolere ichacaauune quete aitera,” naa nii enene jaun jetaote esenetaaure arajiin nii Samaria cocoaichacuru.

⁴⁰ Nitohaneein Cana Coaunera Calaochi Jesoso rene turuhin: “Canacaanu aina neeorihura,” naauruhana jaun, acaauru aina coroata janojoein neeorihacaanuna jaun, ⁴¹ jataain jelai amuritoheriin esenetaacoaure, nujuaae caje raaje aitothane jaun.

⁴² Nitohaneinte nii jauriaanejein Jesoso aina erenaa Samaria bene rai: “Ii cajena aasaeriin coitucuhin esenetacaanuchelu. Inae laaen

enene esenetacaanuche jataain nujuae caje raaje aitohane aonacaanuchene jaun. Acate Curisitonechera. Acate caa chauratane que nenacaauru itolere cachaauru jianacoon mitaera nechera,” naaure nii ene rai.

Jorioocuru curuaanaacuru curuaanaa rey rai cocoainanacaineen nena calaohi rautaa Jesusone

⁴³ Coroata janohin Samaria batane que nihane baihate, caje amuhin naain Calileea batane que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁴⁴ “Naaajoainte Cana Coaunera Letononeein nera,” naain caohachain coitucuhin, belain, raauenerichain naraaichurune coitucuha raotojoein inatiinte, atiin Calileea cauha cue Jesoso.

⁴⁵ Inae Calileea turuhacaanune janate, caohatiin Jesoso raaure jelai batane que ichaonacaauru. Jaurianejeein Jerosaleeun Fasocoa bitoauruhane jana cuu itolere ichaa Jesusone coaracuruhane jaunte caohatiin raaure.

⁴⁶⁻⁴⁷ Nii jaunte Calileea nena nese- Canaau turuha cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, nii jauriaanejeein bino neein jeesinaaeca rotoha najaun.

Nii janate coitucuuriin coaraa uhe Jorioocuru curuaanaacuru curuaanaa *rey* rai cocoainanacaineen nena, cunaitiha calaohina jaun que rautaeratihane caina. Tajiha turuhinte: “Atiin canenajau Caferenaanon turuha uute carai canaanai rautaaicha,” naa nii cocoainanacaine jana:

⁴⁸ “Saan. Chatohanai coaraeneeiche inara nota quene, cha esenetaheeiche,” naane janate:

49 “Chajaaajoaau atiin osiha carai canaanaine ajiihara curuaanaa,” naane janate:

50 “Chajaaincha chaque tonajelanaala caunihu. Inae nerautaa ii rai canaanaicha,” naa Jesusone jaun, esenetaain cauha cue.

51 Nii jana jetaote, inae turuhelalajeein cuujihane jana jetao, tajiha que tacaain: “Inae nerautaa ii calaohicha,” naauruha que tacaain cachaaurune jaun jetao:

52 “Chu teejia enotone jana nejelajaain nerautaeta,” naain bajaane jana jetaote:

“Raca enoto cafetaainte nejelajaain nerautaera,” naaurua najaun jetaote:

53 “Nii rijiute chujian aite carai Jesusora,” naain jetao, nii caje coauneein jetao Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaaure saain, sinijiera, bereecuru, naajoain aina jiniiquiin.

54 Nii quete coroata saain coitucuuruha cachaaurune coina niicha ichai ichae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Jodea caje Calileea nenea neseu turuna jaun.

5

Jiurona rautaa Cana Coaunera Calaohi Jesusone

¹ Nii baihate Jerosaleeun cauha cue Jesoso, Jiriocuru beseta bitoane coina.

² Nii Jerosaleeunte, carenero bacuujuaneein curuajaain nenea acuujuu rohan ne Beteseta neein curuajaain acau netaojia najaan. ³ Ecute saoquiin niha lohanarine jana nasaae daraacoore arajiin cunaitenacaauru, maosacuru, bacosacuru, neluhinaauru, jiuronacaauru, niichuru daraaque

nerurujuaa nii acau netaojiane cohaca. ⁴ Nii acau netaojia jetaote, tabaque nichoae fauha Cana Coaunera Letonone, nerurujuae nii acau. Nitohanein nerurujuaane jana, ichoaachaniha cuhane fai cunaitenaa jetaote nerautae.

⁵ Cuute ne leinjiin cacha, nichatachoonca fosa jaanacain cunaaicha aina nei. ⁶ Niite tocoeco-hane jana coarae Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Coaraane jana, inae nitohanein carajaain cunai aina nihana jaunte, rai: “Nerautanaa jereeina,” naain caje bajaa Jesusone janate:

⁷ “Eejeen, aihanu niquicha. Nete nene caa acau netaojianaja cuhane canu faeraanura. Faunaa jerichaaunne naineeinte, canu ichoaechaniha faaure leeochoaurura,” naa nii cunaitenaane janate:

⁸ “Saan. Chajaain nimichuhin chela seriin amuute coaracaara,” naa Jesusone janate, ⁹ nii rijieeoritiin caochanainejeein nerautain, nela seriin nichaaurain jelai caje amue nii cunaitenaa.

Nii janate nebetacanaa janonaa bana nitohanai ichaane jaun, coaraain: ¹⁰ “Ta cocoaeraa chelai baijiera enenene coitucuhinete, nebetacanaa cojoanonaa nihane saijieein anajiin baijiaai,” naauruha rai Jorioocurune janate:

¹¹ “Aihanu niqui, nete caletoe canu cunai caje carautaera,” naane jana:

¹² “Chate nii nitohanai ichaaine coina eletoaeta,” naain niqui bajaauruhane jana ¹³ coitucue, arajii cacha jana nitajeoriha Jesusone jaun.

¹⁴ Nii baihate nii Jerosaleeun nenea ita taojiaain Cana Coaunera bajauruha Joriocuru najaan Teenforo asaae eruhin:

“Aonaau, inae laaen nerautaicha. Nijiaonria coaiteen naosatenaa coauquine. Coaiteenete jela amuritoeriin coaraa curiquiinch,” naa Jesoso raine jaunte, ¹⁵ Jorioocuru rai biha cue:

“Acate carautaera,” naain. ¹⁶ Nii jaunte Jesoso aina nejerateein, jataain sohin jaonaa jerecure Jorioocuru, nitohaneein nebetacanaa janonaa bana cacha rautaana jaun.

¹⁷ Nii jaunte: “Joaenreein bana amianiha Ofana jaunna, jerichanejeiin ichaaunra,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁸ Niritoha Jesusone jaunte, jataain jelaichoaae jauhecotojoeriin aina obajeein sohin jaonaa jerecure. Chaen nebetacanaa janonaa que aitocuruhane tonoraelanaala, “Cana Coaunera Calaohi nihane jaun jete, ichaa Cana Coaunerane riji-jiiein ichae,” naane corenihane maajeein jataain rautaaurene Jorioocuru.

Rai inaca Cana Coaunera cocoinanohineein niha Cana Coaunera Calaohine

¹⁹ Nii jaunte: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni inara rai, Coatiha casuujua caje coaaneen quiicha jerei ichana nainihaun, Cana Coaunera Calaohi nichaun natiin. Acaihanejein Ofaacha jerenohichana ichaaun. Itolere Ofaacha ichaichana ichaaun canu netonai. ²⁰ Cacoelaiha Ofa Cana Coaunerana jaunte, itolere niicha ichai que canotajae. Chaaen techu jeelai choae jauhecotojoeriin caque itolere ichaain inara notaaratihane, nii cojoelatiin coaraa

curiquicheein. ²¹ Onacaauru ichateein acaauru rai ichaonaa tiha Ofa Cana Coaunerana jaunna, canu netonai quiicha belaihuri ichateein acaauru rai ichaonaa teeun. ²² Chabana cacha coujuhin coaraai Ofa Cana Coaunera. Coatiha ichana nainenihane caun aihei. Nii jaunte canu cocoinaain caletoe cacha coujuhin coaraaunnuque, ²³ chaen rijijieein jataain curuaanaa neein nihanune coitucuhin, rai nere tonoraauruhane rijijieein quere netonai tonoraauruhane coina. Cha teeinti quere tonoraene, niite caletoaera Ofa ere tonoraenereein.

²⁴ Caletoaera ere esenetaain, quere tonoraain naajoain neeichenena inara coujuhin inara coaraelanaala rauhijiriin nitajenaachara nejeein nena ichaonaa tereunni inara rai, jaoleneein neeichene coataa. Esinaena rauhijiriin aitoon.

²⁵ Enene caje coauneeinte Cana Coaunera Calaohineein nihanune ere aonacuruha Cana Coaunera coitucuhi cachaaurune jana, quere tonoraauruhane, acaauru suujua coriha cureein Cana Coaunera. ²⁶ Raajenihane ichaonaa nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraneein niha Ofa Cana Coaunerana jaunna, jerichanejeein rijijieen nena rai calaohi nichaunna jaun canu netonai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teeun. ²⁷ Inaraacha cohajei- cacha calaohi nichaaunne cocoinaainte caletoe, caohachaaain ichaauruhane coaraain baasoneein ichaonacaauru ichao rucueranu que. ²⁸ Coaa caa aitocoanne cojoaelatohache. Inae cojoinaca que turuhane banate, rai nere aonacurureein. ²⁹ Nii banate natane bana caje mituurureein satiin

onacaauru, caoacha icharaauru nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raauruhane jana, baaso icharaaurute caseteco coaraa cuurureein.

³⁰ Coatiha casuujua caje coauneein cacha coujuhin coarahaan. Aitiin caletooa Ofane rijijeeina rauhijiriin cacha coujuhin coaraan.

³¹ ‘Cana Coanera Calaohi nichaunra,’ naain irihanu caraajenianene caohacharihei. ³²⁻³³ Inae Joaan caje bajaerateichene jana, rauhijiriin inara rai bihalu Joaan. Aihana jaun, esenetaaichenete caohachae, Cana Coanera ere beraneein niha Joanne coitucuichene jaun.

³⁴ Esinaete rauhijiriinte caque aite Joanacauhanau teein cachaauru coujunacateein baotisaera, caje bajaachene jana niqui, nena cacha aitohane lateneen. Jianacoon mituhin neeiche osa cajene jerena caanna, caa niritiin aitoon.

³⁵ Aca aiha leinjiin conone rijijeein niha Joanne jaunte niqui, corojeein neeichelu basijiin reentiariin. ³⁶ Chaaen techu, ‘Acate canaacha cohajeinera,’ naain inara rai biha rauhijiriin Joanne choae tacaain techu niqui, inara nota que itolere ichacaaunne coaraqiche. Nii quicha ichaina ichaan, esinae rauhijiriin caletooa Ofa Cana Coaneran coitucuhichene coina.

³⁷⁻⁴⁰ Chariji bana Cana Inaca Cana Coanera coaraan nere aonaheeiche niqui. Nete, nere bera inoasihuru que catohaneein turuhanune berateein laenaeratihalu Cana Inaca najaan que nerelaache niqui, caje ichaonaa nitajenaachara nejeein nena raachene coina. Nete nii aitohane

rijiijieein caletoaa Cana Inacane esenetaeneeichene jaun raenereicheein.

⁴¹ Nii jaunna caque tacaain canu coroaajeein caraaichene jereneeun. ⁴² Chaaen nachu raotojoein Cana Coaunera jereein, nere tonoraain neneeichene coitucuun.

⁴³ Cana Inaca Cana Coaunerate niqui caletoae. Nete, caohachaain caranaa jereneeiche. Jana inara rene turuhin, ‘Canuna Cana Coaunera letono neeunra,’ naa inara rene turuhin Cana Coaunera letono niheinete laen caohachaain rariquiche.

⁴⁴ Cana Coaunera coacuelanaala itaacha coroaajeein, ‘lite caohati cachaneein neeicha,’ naain neeichene jaunte, quesenetana naineneeiche.

⁴⁵ Coatiha Ofa rai inara coulurujuenaa coauhaaun canu. Nii Moisesa inaraacha esenetaite laen Cana Coaunera rai inara colurujuereein. ⁴⁶ Moisesa aitojoan esenetaaichene jana nihanete, quesenetareeiche, catohaneein turuhanune que aitiin laenaalu Moisesane jaun.

⁴⁷ Nii aitiin niicha laenai esenetaeneeichene, chatohaneein jana aitocoanne esenetareeiche,” nae Jesoso.

6

Saoqui oharaancai cacha rai lenone tiha Jesosone

¹ Nii baihate Calileea conemuri jeraque cuha Jesosone jana, ² sacuha cuure arajiin cachaauru, cunaitenacaauru rautaane coaracuruhana jaun.

³ Nii janate cuu atane ucuuno choae iniin nelauriariin lauheque Jesoso, aina nerelanaa nichaanune aina, ⁴ Jorioocuru beseta Fasocoa catainajeein.

⁵ Nii jaunte arajiin turuuruha cachaaaurune jaun: “Chu lenone coreterihacache, caa arajii cachaauru rai,” naain bajae Ferifi rai Cana Coaunera Calaohi Jesoso. ⁶ Niicha ichaneni coitucuha natiinte bajae Jesoso Ferifi caje, “Toohanrichaaincha,” naain.

⁷ Niritiin bajaane jana: “Coroata fashai janonei amihanenaa core jeoneein faan coretichaachene niha natiin coatia caa arajii cache naineriheta,” naa Ferifine baihate:

⁸⁻⁹ “Caute ne caa canaanai rai saoquijieein faan, nii baiha coroatajaain ate, naaonjoaain niqui, nete caa araainein cache nainenere carijiei,” naa nii Simoon Fedoro ocoala Aanderesine jaunte:

¹⁰ “Saan. Acaauru rai aitocuchete nelauriaauruhine satiin,” naa Jesusone jaunte:

“Nii omane choae nelauriaauchera,” naauruhane jana, nelauriaaure nii saoqui oaraancai quichaauru nejeesina, enecuru, canaanaihunru, naajoain janijilanaala.

¹¹ Nii janate nii faan teberiaain: “Nariha,” naain Cana Coaunera bajaane baiha, nii aina nerelanaa nichaanune rai nii faan te Cana Coaunera Calaohi Jesoso, chaluhacaanune coina. Chaluhacaanune janate, nii saoqui oharaancai cache naine nii faan. Jerichanejeein techu nainecohanajae nii ate.

¹² Nii janate, inaeneeuruhana jana cautihana jaun: “Caa caute curujuaain raauche nijiaohanne coataa,” naa Jesoso, aina nerelanaa nichaanune

raine jaun, ¹³ curuhacaanune janate ne, elechoonca coroata omariin faan caute. Nitohaneeinte caute, nii saoquijiei faan nefaain.

¹⁴ Nii coaraante: “Caate caa chauratane que turuha uha niicha jerecuri Cana Coanera letono canaacha cohajeinecaihara,” naaure cachaauru.

¹⁵ Nii jaunte jataain acaauru curuaanaa *rey* neein Jesoso tenaa jereein, counujeein amanaa jerecuruhane coarajihana jaun, acaauru que janoriin amue rautaenihana jaun. Nitohaneeinte acaauru que janoriin amuhin, atane ucuuno que iniha cue Jesoso, cuu jelai basiiijn neeorihane coina.

Acau choae amuha Jesusone

¹⁶⁻¹⁷ Nii janane, inae nocohecane jaun, jaiti turueniha Jesoso atane ucuuno cajena jaun, fauha cuhacaanu. Fauhina, leinjiin bote cuhane naain jera jaoha cuhacaanu, Caferenaan turuhacaanune coina. Nii janate inae nalaquuin cuhin no-cojoe. ¹⁸⁻¹⁹ Nii janate, inae bote cuhane fauhin cuujihacaanune jana, canacaanu sacuha uhe Jesoso, acau choaae rurujeein uhin. Nitohaneeinte acau choae uhin canacaanu rohan nichuuntaain, nii acau jiheetohane jana, fichafichanaa tabai nihane jana, nii bote nalaaene amuniha canacaanu rai janate coaracaanune jana, tajiha acau choaae uhin rurujue, nii bote nichaae uhin. Nii jaunne coasiha nesoonetohacaanune janate:

²⁰⁻²¹ “Coaa nesoonetohachera. Canuna aihunra,” naane jaun, que tacaain corojeein, nii bote cuhane fauhin amaacaanu. Nii janana cohaneooriin turutoha cuhacaanu canacaanuhacha cointihu.

22 Nii cojoanoote, acaihanejein satononiha jera jaoha cunaa bote cuhane fauhin jera jaoha cuha-caanune jana, canaacaanu aina uheniha Jesusone jaun, nii que ereerecure. 23 Nii jana jetaote, Tiberia nese caje uhin turuha uhe leinjiin bote. Turuhin jetaote, najauriaa uhe nii Cana Coanera bajaain niicha tei faan quihuruha najaan rohan. 24 Nii jana cuu nenihacaanune jana, Jesoso netonai niha natiin nenihana jaun, nii bote cuhane nefaujuaain cuhin, nii nihacaanune jaaun Caferenaan turuhin ariha uure.

“Ichaonaa esine tera lenoneneeinne neeun,” naa Jesusone

25 Nii janate jera jaohin coaraa uuruhane jana, cuu nii Caferenaan ne Jesoso. Nii jaunte rai: “Chabana cau turuhite cacha relaera” naauruhane janate:

26 “Nii quiicha ichai coaraquiche natiin, ‘Naojoain caara,’ naain inara suujuau erenaa coacuelanaala, nainaain obejeein lenonequichene jaunte cariirijieeiche,” naainte,

27 “Coa sanaa inaera lenone corenihacha amihanihache. Acaihanejein ichaonaa terachabana sanaachara nejeein lenone coreniha amihaneeuhe. Nii nitajenachara nejeein niha cacha najaan lenone tihanune cointate caletoe Ofa Cana Coanera. Canuna inaraacha cohajei Cacha Calaohi ineenra,” naa Jesoso acaauru rai janate:

28 “Chatohaneein nerichaanu Cana Coanera jerenohi ichacaaunne coina,” naain bajaauruhane janate:

²⁹ “Caa niicha letoai nichaunne esenetaichenete jere Cana Coaunera,” naa Jesusone janate:

³⁰ “Chatohanaina ichaain canacaanu notaareei, coaraain esinaaen rauhijiriin Cana Coaunera letononeeine esenetaacaanune coina. ³¹ Carene tabai que amuhemuhecuruha najaaun jetaote, neniha lenonene jaun jetao, dede caje faan rijijieei nena manaa neein curuajaain nena que jetao ichaohin amuhemuhecururejetelu canacaanu inoaesihuru. Nitohaneein jetaote, neniha lenonene jaun, ‘Dede caje nena faan rijijieein nena manaa te Cana Coaunera,’ naa Cana Coaunera Quiricha inoaesi cuhane” naauruhane jaunte:

³² “Coatiha Moisesa nii dede caje nena faan manaa tihei. Acaihanejein Ofa Cana Coauneraachate nii dedeeu nena faan esine teraneein ne. ³³ Nii Ofa Cana Coauneraacha tei faante turue caa chauratane que, cachaauru rai ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena teranu que,” naa Jesusone jaunte:

³⁴ “Atiin canacaanu rai inetono janonaa bana, nii faan que canacaanu sihura curuaanaa,” naauruhane janate:

³⁵ “Canuna cacha rai ichaonaa tera faan neein neen. Cha teinte carene uhe aca mijiteriaain. Cha teinti quesenetae, aca cocoireriaain. ³⁶ Nete inara rai aitocooaunne esenetaeneeiche, inara nota que quiicha ichai coaraquiche natiin.

³⁷ Satiin Ofa Cana Coauneraacha letoaite carene uhe. Nii jaunna carene uhi nihane sitaenereenunni.

³⁸ Coatiha quiicha ichana jerei ichacaaunne coina, dede caje uhin turuha uhaaun caa

chauratane que. Acaihanejein caletoaera Ofa Cana Coauneraacha jerei ichacaunne coinana cau turuun. ³⁹ Nabana nitajeuruha cachaaurune coataate caletoaere Ofa Cana Coaunera. Nii jaunna satiin nii carai niicha teeuri cachaauru ichateein michunajaa cureeunni inae saa cana janonaane bana.

⁴⁰ Nii Cana Coaunera Calaohi coaracuruhane esenetaauruha satiin cachaaurunete jere caletoaera Ofa Cana Coaunera, chabana nitajenaachara nejeein nenea ichaonaa raa esenetaeraaurune coina.

Nii jaunna inae saa cana janonaane bana ichateein michuunajaa cureeunni,” naain acauru tonorae Jesoso. ⁴¹ Niritiinte, “Canuna dede caje faunaa faan neeunra,” naa Jesusone jaun nocoeje chanuure Jorioocuru.

⁴² Nitohaneeinte ita rai: “Ta Jose calaohi Jesoso niha caane. Raotojoein inaca, neba, naajoain coitucuhacache natiin, dede caje faunaa nereta,” naauruha ita rai Jorioocurune janate:

⁴³ “Inae canu necoeje chanuhichene jianecuchera. ⁴⁴ Chunei carene unaa nainihe, nii jereein neniha caletoaera Ofa Cana Coaunerane. Inae saa janonaane banana nii carene uhine ichatiha cureeunni. ⁴⁵ ‘Satiinte relareein Cana Coaunera,’ naa Cana Coaunera ere beracuru ioaensieuruhacha laenai quiricha cuhane jaunte, satiin Ofa ere aonaain tonoraain que nerelanacaaurute, carene ureeincha.

⁴⁶ Chabana Ofa coaraai chunei. Acaihanejein canuhachana coaraaun caje unaa nichaunna jaun.

⁴⁷ Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Qesene-taerate ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena raa cureein.

⁴⁸ Canuna ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nena tera lenoneein neeunra.

⁴⁹ Neniha leinjiinejein cacha najaaun carene tabai choae amuhemuhecuruha inara inoasihurune janate, que ichaaoruhane coina cojoanoo netojeein manaa neein curuajaain nena quinacai nalae Ofa Cana Coanera, que ichaaoruhane coina. Nete, satiin oore nii quihurera- inara inoasihuru inae binaaneein. ⁵⁰ Canuna dede caje faunaa lenone neeun. Nii faan nichaaunne quicha, chabana orihain. ⁵¹ Canuna nii lenone neein dede caje faunaa neein neeun. Nii lenone que ichaohin neite nirijijieein nitajenaachara nejeein niha cureein.

Nii lenone quiicha tenaa jereite, cajabereoneein ne. Acane tiha cureeunni, que ichaohin neeuruha caa chauratane que nenacaaurune coina,” naa Jesusone janate,

⁵² “Chatohaneeina rai jaberoco que cana coroaatere,” naain nejesinajeein ita cotaicha rijitocure Jorioocuru.

⁵³ Nii jaunte: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni inara rai. Canuna Cana Coanera Calaohineein, jelai Cacha Calaohineein inaraacha cohajei ineein neeun. Cajabereon quiin cacoichana coheneeichene, nihei ichaonaa esine ranaa nainiheeiche. ⁵⁴ Cajabereon quiin cacoichana coerate, chabana nitajenaachara nejeein nena ichaonaa raa cureein. Acane, saa cana janonaane bana ichateein michuha cureeunni.

⁵⁵ Ichaonaa tera lenone esine neein niha cajabereeonne janate, ichaonaa tera conacai ineein ne cacoichana. ⁵⁶ Nitohaneein cajabereeon quiin, cacoichana coerate, caniha jiniiquiin nereein. ⁵⁷ Nii caletoaera Ofa Cana Coaunerate ichaonaa siri. Nii jaunna que ichaohin neeun. Nii rijijieein techu, cacoreniha ichaoha cureein caque lenoneein nei.

⁵⁸ Nii dede caje faunaa lenone quena aitoon. Coatiha nii inara inoaesihuruhacha quii manaa rijijieein nihei. Nii manaa quihuruha niqui inara inoaesihuru, nete satiin oore nii quihurera. Jana nii caitoojoan dede caje faunaa lenone quiha cachanete, chabana nitajenaachara nejeein niha cureein,” ⁵⁹ naain relanajae Jesoso, Caferenaanon, acaauru rai sinacoca asaae netaojiauruha Jori-oocurune jana.

Nitajenaachara nejeein nena ichaonaa tera er- enaa

⁶⁰ Caritiin relanajaa Jesusone jaunte: “Caainta-toha jataain caa naitoojoan. Chate nere tonorare,” naauruha nii caaijie arajiin cunacaauru cachaaurune janate, ⁶¹ aohanriin:

“Ta aihane carautaaichene. ⁶² Toohanreichecha, jauriaa nihanulune jaun jelaiha iniha cuhanune coaraquichene. ⁶³ Caa quere aonaain esenetaeraaurute, chelai janonaa bana nitajenereein. Jana, caa aitocoanne esenetaelanaala erenaa tonorauruhite, ichaoha jaberoco niha natiin, nitajiha cureein suujue. Cha que nelatihei cana jaberoco, cana suujue colane. ⁶⁴ Nete jaiti caa aitocoanne jaan esenetaaurene inara tabaauru,” nae acaauru rai Jesoso, inae

inoaelu caje coauneein, “Acaauru acaaurute quesenetaenereein. Jana, acate naaonjoain cacoulrujueein naaonjoain caeteratiha cureein,” naain coitucuhana jaun.

⁶⁵ Nii jaunte: “Nii jereniha Ofane, carene unaa nainihe chunei,” naa Jesusone caijiete, ⁶⁶ jianijihacoaaure nii arajiin aina nerelananichaanune aina amuhemuhenaacaauru niritoha Jesusone jaun.

⁶⁷ Nii jaunte: “Inara netonaiha cajaohin caratiriin amuriquiche,” naain bajaa elechoonca coroatajai nichaanune cajene jana:

⁶⁸ “Ahan aihei. Chuna nenacae curichaa-caanu. Nii canacaanu relaina jaan tejian nenacae ichaonaa chabana nitajenaachara nejeein nenea teraneein ne. ⁶⁹ Canacaanuna laaen ii esenetaacaanu. Nii jaunna acaihanejein Cana Coaunera Calaohi Curisitoneein neeine coitucuhacaanura,” naa Fedorone janate:

⁷⁰ “Canuna lechoonca coroatajai niquichene cotijiaain raain neeun niqui. Nete, nii inara lechoonca coroataja nechu aansain moconajaeraneein ne,” nae Jesoso canacaanu rai. ⁷¹ Nii Simoon calaohi Jodasi Isacariote quete aite Jesoso, aina nerelanaa nichaanune lechoonca coroataja niha natiin coulurujuerichaaaine coitucuhana jaun.

7

¹ Nii baihate, Calileea batane que nenacaauru neseeuuru neseeuuru cachaauru relaa amuhemu-jue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Jodea batane que cunaa jerihe, cuu sohin jaonaa jerecuruha cuu nenacaauru Jorioocuruna jaun. ² Nii janate,

inae ichuunejeonriha lohanari beseta bitoaauruha Jorioocurune jaun:

³ “Coa cau niha. Jodea cunihunte cuu chaaelai ichaaine coaracurumii cuu nenacaauru ii coitucuurera. ⁴ Coitucuha cachane jeriha chuneine, asiin cha ichana nainihe. Aihana jaun, letonoaneein satiin coarajeeurera notaracae ichaute coaracurumii,” nae nocoalacuru. ⁵ Nihei nocoalacuru nihanatiin esenetaaurenihana jaunte aitocure.

⁶ Nii jaunte: “Inasiina jaiti turuha cuhanune jaan cojoinacane coalanaala cureeun. Inara raite laaen caoachae joaenreein bana cuhichene, ⁷ neniha chatohaneein inara aina nejerateein, inara cotaain, chatohaneein inara tena naineniha caa chauratane que nenacaaurune jaun. Canihate laaen nejerateeure, itolere baaso ichacuruhane que rauhijiriin aitocoanne coreniha. ⁸ Inara cunichuchete beseta bitoaache. Jaiti curihaunni canu, turueniha cuhanune jaan cojoinaca quene jaun,” naain ⁹ nii Calileea nedae Jesoso.

Lohanari beseta bitoaaurera jana turuha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

¹⁰ Nii baihate inae cuuruha nocoalacurune jana, acaentonai cue acaauru caaijie nasina rijijieein, acaauru aina beseta bitoaa.

¹¹ Nii janate inae nunuheca besetane jana ariirijieeure Jorioocuru: “Aancacha nii cache,” naain ¹² cuu nejesinajeein coacuhin ita rai ereerejeein: “Acate caohachanejein cachaneein ne,” naauruha tabaaurune janate, tabaauru:

“Caohachanejein cacha nihei jana canacaanu rai, cacha coritaain naojoanna jaun,” naaure tabaauru. ¹³ Nete, rauhijiriin “Aca,” naain chaque erenaa nainene chunei Jorioocuru coasiha.

¹⁴ Nii janate, netaojiauruhana jaan loreri Teenforo asaae enoha Jesusone jana, inae sanaa jere nii beseta.

¹⁵ Nii janate cuu relanajaa Jesusone jana cojoaelatoore Jorioocuru. Cojoaelatiinte:

“Chatohaneeina nirijieein nerelaelanaala itolere coitucue,” naauruhane janate:

¹⁶ “Coatiha casuujua caje quiicha rocohi niheicaa inara relaanune jaan. Caa inara relaanune jaante, nii caletoaera caje unaa ne. ¹⁷ Nii jaunte inae jatoroaain Cana Coaunera jerenohi ichana jererate aitocoanne aonaain coitucuha cureein. Nitohaneeinte esinaae rauhijiriin casuujua caje rocohin aitenihanune coitucuurureein.

¹⁸ Charijieein teeinti: ‘Canuna caoacha cachaneein neeun,’ naain suujua caje rocohin raotono que ereereecane, ereereje cacha raotojoein: ‘Caate jataain caohachanejein cachaneein ne,’ naain caohachaaain belaaain coaracuruha cachaaurune coina. Nete rai letoaera curuaanaa coitucuhin coroaecuruhane coina, esinae rauhijiriin aite. Aihana jaun, Nihei nii que: ‘Casaje,’ naain ereereecuruhane jaanu.

¹⁹ ‘Cana Coaunera ere bera Moisesa ere tonoraacaanu,’ naainte ereeiche niqui. Nete: ‘Coa sonajaain jaohache,’ naain aitoa Moisesa natiin tonoraeneeichene jaun, casohin cajaanaa jerequiche,” naa Jesusone janate:

²⁰ “Chana ishohin ijiaonaa jerete aansai,” naauruhane janate:

²¹ “Chanuna jana chaaen, nebetacanaa janonaa bana cunaitenaa rautaanune jana, cojoaelatiin obaaequichelu caniha. ²² ‘Quichaneein nejanoaa inara bereene, inae fosa janoniha nejanoaane jana, rai nacatichei cari jiununuhin saache,’ naa Moisesane jaunte niqui, nii tonoraain nebetacanaa janonaa bana niha natiin, canaanai nacatichei cari jiununuhin sauhin naaonjoain neechelu. ²³ Chanuna chaaen nebetacanaa janonaa bana lesajeen cunaitenaa rautaanune coreniha, caniha obajeen caque nererojoecaaichelu. ²⁴ ‘Cana Coanera aitojoaan tonoraacaanu,’ naaiche inara suujua cuhane natiin, esinae rauhijiriin Cana Coanera aitoonjoan coitucuhin tonoraain niheeiche. Esinae rauhijiriin Cana Coanera aitoonjoa coitucuhin neinchene jananihane, caniha obajeen caque nererojoecain neriheeiche,” nae acauru rai Cana Coanera Calaohi Jesoso.

“Naojoain cajena unaa neeun,” naa Cana Coanera Calaohi Jesusone

²⁵ Nii janate: “Tana caa cacha ariirijieuruha sohin jaauruhane coinane,” naauruha nii Jerosaleen nenacaaurune jana, ²⁶ “Nocoo chujianra jianacoo neein satiin coarajera notaracaae ereerejena. Chanuna colaraain inauhene coarajeure. Jerihanete acauru esenetaain, ‘Acate Cana Coanera letono Curisitone,’ naaurucaihacoainanacaihuru. ²⁷ Canacaanuna laaen, nii uhana jaan

coitucuhacaanu. Jana turuha Curisitone, ‘Naojoain cajete uhera,’ naain coitucuerariaain,” naauruhane janate, ²⁸ cuu nii ita taojiaauruhana jaan loreri Teenforo asaae aonajenajaain,

“Esinaena aihana jaun, canu unajaan coitucuhiche. Coatiha casuujua caje coauneein uhaaun. Inaraacha coitucuhi Cana Coaunerate caletoae. ²⁹ Dede caje, aca caletoana jaunna coitucuun caje uhanune jaun,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso tonijiaain.

³⁰ Niritohane corenihate mucuhin amaain caresero cuhane Jesoso enoanaa jerecure niqui, nete jaiti cuu tenihana jaun, chatoaneei que biji teeurene. ³¹ Nete, atiin esenetaain:

“Turuha Curisitone, coatiha aiha caa cachane amuritoheriin araai saain niicha ichai ichaain cacha notaariaain,” naaure arajii cachaauru.

Teenforo beraihurera folisiaacuru que Cana Coaunera Calaohi Jesoso mucuhin raerateeuruha fariseeocurune

³² Jesoso queecha ereeuruha cachaaurune que urichocuruhana jaunte, rautaaurenihana jaun nere tonoraeraauru Teenforo beraihurera folisiaacuru letoaaure nii fariseeocuru, nii cuu nena batirichuru curuaanaacuru, naojoaihuri, Jesoso mucuhin raacuuruhane coina. ³³ Nii jaunte:

“Basijiin reeintiariina cau neeorihun. Nii baihana nii caletoaera rene cauha cureeunni. ³⁴ Canu aririquicheein niqui. Nete caurueneriquicheein, nii cuhanune jaun turunaa naineneriquicheei najaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesosone jaunte, ³⁵ nejeesinajeein itarai:

“Chuna curute, ariirijiachene niha natiin eruhenerihacache. Jerihanete Curiecocuru que najasiiteein nenacaauru Jorioocuru ataneu cunaa jere, Curiecocuru relaane coina. ³⁶ Chatohanerichaaain naate aite: ‘Canu ariichene niha natiin, caururiheicheein cuhanune jaun turunaa naineneriquicheeine jaun,’ nae,” naainte itacaje bajaebajaecure Jorioocuru.

“Cocoierei carene uhinena cocoa,” naa Jesusone

³⁷ Nii beseta satono janonaa banate, beseta nunuhe bana, bajaauruhane amuritoheriin Cana Coaunera bajaure jiniiquiin nii beseta bitoaa turunacaauru.

Nii jaunte beseta satono que nimichuhin tonijiaain, nii cuu nenacaauru rai:

“Cocoierei carene uhinena cocoa. ³⁸ Aitoha Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohanein, quesenetaera cacha suujua cajete mitureein acau rijijieein sorohin, jelaiha suujua cuhane maroemaroereein, suujua rucujueein rai ichaonaa nitajenaachara nejeein nenea teraaunu que, chaen leochaauru rai niha natiin tihane coina,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, nii beseta bitoaaaurera rai.

³⁹ Nitohanein Cana Coaunera Suujue raaururichaaain esenetaeraauru cachaaurune quete aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso, coitucuuruane coina. Jaiti dede curuaanaaneein Jesoso enoaenihana jaunte, esenetaeraauru rai suujue letoaene Cana Coaunera. Nii quete aite Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso coreniha ita caje nelerucuruha cachaaurune

⁴⁰ Nii jaunte niritoha Jesusone jaun tabaauru:

“Acate nii turuha uha niicha jerecuri Cana Coanera ere berane,” naauruhane jana,

⁴¹ “Acate Curisitonera,” naacoauruha leeochoaurune janate, tabaauru jana:

“Inasiin jetao Calileea caje uriha Curisitone coalanaala. ⁴² ‘Jerichanejeeinte curuaanaa inoasi Rabiri rijijieein Beleen cocoaichaneein nereein Curisito, curuaanaa inoasi Rabiri ichoalaneein nenea,’ naa Cana Coanera Quiricha Inoasi cuhane natiin, Curisito nere Calileea cocoaicha,” naaure. ⁴³ Niritiinte Jesoso coreniha cuu ita rohecaain ita caje nelerucure.

⁴⁴ Tabaaurute mucuhin amaain caresero cuhane tenaa jerecure niqui, nete ichana nainene chunei.

Jesoso esenetaaurenih cocoainanacaihurine

⁴⁵ Nii jaunte, Jesoso colane turuha uuruha nii Teenforo beraihurera folisiaacurune jana:

“Chanuna mucuhin uhaeneeiche,” naain ba-
jaauruha cuu nenea fariseeocuru, batirichuru cu-
ruaanaacuru, naaonjoaihurine jana:

⁴⁶ “Cha corenihana mucuhin uharichaanu joareein coreniha. Nihei chunei cacha irihane rijijieein erei,” naauruhane janate:

⁴⁷ “Inae nachu inara netonai coritaate.
⁴⁸ Esenetaauruha cana curuaanaacuru, fariseeocuru, naaonjoainurine coalanaala esenetaaiche. ⁴⁹ Acaihanejein Cana Coanera Ere coitucuuruhi, Cana Coanera jaolecuru cachaaurute esenetae,” naauruhane jana:

⁵⁰⁻⁵¹ “Nainihei joareein nere aonaelanaala, joareein: ‘Naojoainte ichae,’ naain, caohachaain

coitucuhelanaa, cacha casetecaacachene, niritiin aitoa cana quiricha inoasi cuhanene jaunne,” naa nii janotiin Jesoso rene turuha cunaa fariseeo Necodemone janate:

⁵² “Ii tonaina Calileea cocoaicha neei. Nihei chunei Calileea caje ecocohin Cana Coaunera ere bera. Cana Coaunera Quiricha cuhane arihute coitucuhi,” naauruha leeochoaauru fariseeocuru Necodemo rai janate, ⁵³ nenajau cauha cuure nii cuu nenacaauru.

8

Ene cojoaelorohe

¹ Nii janate acaauru que janoriin, naain Oliboneein curuajaaain nenea atane ucuuno cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. ² Inae janohane janate naain Jerosaleeun cauha cue, coaiteen enacoaauneein cuu nenea Teenforo asaae enohane coina.

Nii janate rene turuhajeeuruha arajii cachaaurune jaun, nelauriaain relanajae Jesoso. ³ Nii janate nejelau quicha que nicharatihane jana ene cojoaeloroe eruhin, mucuhin, tajiha turuaa uure, Cana Coaunera aitoonjoa que cacha relaurera fariseeocuru. ⁴ Nitohaneein turuaainte, nii cuu nenacaauru cataaun tein:

“Naaajoaain nejelau quicha ainane janana, caa ene eruhin mucuhin uhaacaanura cacha relaera. ⁵ Cana Quiricha Inoasi cuhanete laenaain cana rai rauhine tein letoaelu Moisesa, nitohaniha ene cojoaelorohe ne, sohin jaohacache ajeri que boto-siine coina. ‘Tonaai jana ii,’ ” ⁶ naain bajaare, nii ene sohin joaeratenaa jerenihane coulurujueeruhane coina.

Nii janate acaauru tonoraelanaala notoroaain, biji couturi que atane laenaje. ⁷ Nii janate cuu tonoranajae lanaala atane laenajiha biji couturi quene jana, cuu jeelai coaineeinejeein bajaeba-jaecuruhana jaun, couturi michuriin:

“Niha cau leinjiin inara jana osa que lanaala, chabana baaso ichae lanaala nena ne, nii ichoaechaniha focoine ajeri que,” ⁸ naain coaiten notoroaain atane laenaje biji couturi que Jesoso.

⁹ Niritoha Jesusone jaunte, aihuru bana acaauru netonai baaso ichacuruhana jaun, acaauru suujua que tacaana jaun, coejeein, biinaa que ichoaiachaain leinjihana leinjihanaain mituhin cauha cuure. Inae satiin mituhin amuruha nii ene coulurujueurerana jaun, nii eneecha que jerajejeein neeorihana jaun, ¹⁰ nimichuhin nichauraaain:

“Aancaauruche icholurueraauruta. Ta ishohin ijiaohache chuneine,” naain nii ene caje bajaa Jesusone janate:

¹¹ “Aiheicheta curuaanaa. Nihei casohin cajao-hiche chuneita,” naa nii enene jana:

“Niheichu, canu niha natiin chatohanein chetein, ishohin ijiaonaa nainihaaunche. Inae caunichuche. Jiaonriha caa baiha coaiten nosateichenera,” naain nii ene jiane Jesoso.

Cana rai chauratane cononeein niha Jesusone

¹² Nii baihate coaiten cachaauru rai beebeje Jesoso:

“Canuna caa chauratane que nenacaauru cononeein neeunra. Quere esenetaerate ichaonaa tera cono siricheein. Chabana

nocohenaanau amuhemuheriaain,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

¹³ “Nohaneeicha. Ichaajenhane aitiinte aito-hicha. Nii jaun chaque nelatihei nii aitohine jaanta,” naauruha fariseeocurune jana:

¹⁴ “Caraajenhane aitiin aitocooaunne niha natiinte, nelate quere. Canuna nii uhanuluna jaan jelai coitucuun. Jana inara coitucuheeiche. Niheichu canu cunajaanu coitucuheeiche.

¹⁵ Nechu jataain Cana Coaunera coitucue-neeichene jaunte, joaenreein inara suujua cuaaichene jaun, joaenreein ereereequiche.

Aanca chunei coulurujuerichaaun canu. ¹⁶ Canu, cachu coulurujianunete, esinae rauhijiriin coulurujuenojoinee ne, canuhacha jelai caitono nenihana jaun, caletoaera Cana Inaca aina aitocooaunna jaun. ¹⁷ Charijieein teeinti ‘Ita rijiitoein ereeruha coroatajai coaraaurune,

esenetaacache nete ne,’ naain aite inara quiricha inoasi cuhane, nitohanein ichaquichene caina.

¹⁸ Nirijieeinna coaranein aitoon, nii caletoaera Ofate cajiniichaain coaranein ne. Nii jaun quesetaaichenetene,” naa Jesusone jaunte:

¹⁹ “Aanca aihane nii chaca,” naain bajaauruhane jana:

“Cacoitucueeneichene jaun, Ofa coitucuhee-iche. Cacoitucuhichene jana nihanete, Ofa net-onai coitucuriquiche,” ²⁰ naain relanajae Jesuso, nii ita taojiaauruhana jaan loreri Teenforo asaae, nii coriqui teeruha cachaurune jaun neen. Niritoha Jesusone jaunte mucuhin enoanaa jerecure. Nete enoaaurene, jaiti nitohanein teeruhane jaan cojohinaca que turuenihana jaun.

“Nii cuhanune jaاون cunaa nainiheeiche,” naa Jesusone

²¹ Nii baihate coaiten aitiin:

“Inae amuhanune baihate cariirijieriquicheein inacojoein. Nete inara osa caaun cauhacha neein oriquicheein, nii cuhanune jaun cunaa nainenee-ichene jaun,” naa Jesusone jaun:

²² “Jerihanete raajenhane nesohin nijiaonreein. Nii jaunte nii cunajaun cuenerihacacheeine que aite,” naain ita rai ereereecuruha Jorioocuruna jaun:

²³ “Inarate, caa chauratane que neeniquiche. Canuna jana, cana choae caje nena neenneeun.

²⁴ Nii jaunte oha curiquicheein osa caaun, canuneein nihanune esenetaeneeichene jaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

²⁵ “Chaneeina jian,” naain bajaauruha Jorioocurune jana:

“Inae inara rai aitocoaacaun turuhanune caje coauneein. ²⁶ Niha arajiin erenaa inara rai quiicha beenei. Nii caletoaerate rauhijiriin esinae aite. Cauricho que aonacaunna jaunna jerichanetojoein beebejeeun, caa chauratane que neniquichene rai,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone ²⁷ janate coitucusichurene, “Naaonjoain Cana Coaunera quete aitera,” naain coitucuurenihane jaun.

²⁸ Nitohaneein coitucuurenihana jaunte:

“Inara araaineein nihanu natiinte, enuha que ecuu canu nujuateein canu chujuuraa curiquicheein. Nii banate Curisitoneein nihanune coitucuhin, casuujua caje rocohin aitenihanune coitucuha curiquicheein.

Acaihanejein carelaa Ofa Cana Coaunerana jaan que aitocoaaunne coitucuha curiquicheein. ²⁹ Chabana jelai caratirihei caletoaera Ofa, niicha jerenohin ichacaaunna jaun,” ³⁰ naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte esenetaaure arajiin cachaauru.

Jelai teein Cana Coaunera cacha, jelai teein Moconajaera cacha

³¹ Nii baihate esenetaaurera Jeroocuru rai:

“Rauhijiriin quere tonoraachenete, canu ere tonoraera esineneein neriquicheein. ³² Nii banate esinae rauhijiriin, Cana Coaunera jerenohi coitucuhin raotojoein jianacoo ichaonaa naineriquicheein,” naa esenetaerauru rai Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

³³ “Canacaanu foeratera Abaraaun caje coaauneein nihein chunei fatoroon canacaanu cailichaera. Inasiinte nii aitohine tocohaneei enene cuhaneeeicha ichoreniha jianacoo mituhin nerichaanu. Nechu jataaina inoaelu caje coauneein raotojoein rohecaeraelanaala ichohacaanu,” naauruha nii esenetaaichuru Jorioocurune janate:

³⁴ “Satiin quere tonoraauruhite jataain mululuhin osa tabai aiha ne. Nii chunijiu cuhin nichotenaa nainerihaain. ³⁵ Cana Coaunera Calahineein nihanune jaunte ne carai rauhi jianacoo nii osa caje inara mitaanune caina. ³⁶ Canu nii caje jianacoo inara mitaanunete esinaae rauhijiriin jianacoo mituhin neriquicheein. ³⁷ Abaraaunte chuhisi inara foeratera ne niqui, nete casohin cajaanaa jerequiche, quere esentaeneeeichene jaun.

³⁸ Carelaa Ofa najaan quena inara rai aitoon. Charijieein teeinti, inara relaa inara inacana jaan ichaquiche, nii rijijieeina canu netonai caletooa Ofane jaa ichaaun,” naa Jesusone janate:

³⁹ “Abaraaunte canacaanu inacane,” naauruha Jorioocurune janate:

“Esinae rauhijiriin Abaraaun calaohi neeichene jana nihanetera, aichejetohalune rijijieein neriquiche inara netonai. ⁴⁰ Nete esinaae caletooa Cana Coaunerane que aitocooaunne coreniha c-sohin cajaan jerequiche. Chabana nitohanai que nerurujuanaa jeriheilu Abaraaun. ⁴¹ Inarate aiha inara inacane rijijieein neeinche,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

“Coatiha unosineein nihaacaanu, Cana Coauneraachate canacaanu inacane,” naauruha Jorioocurune janate:

⁴² “Cana Coaunera inara inaca niha netera, canu belaicheeiche, Cana Coaunera caje uhin cau turuhin nihanune jaun. Coatiha casuujua caje coauneein cau uhin turuhaaun. Cana Coaunera te caletooe. ⁴³ Quere esenetana jereneeichene jaunte, caa inara rai aitocooaunne aonasineeinche. ⁴⁴ Moconajaerate inara inaca ne. Nii jaunte, caje nena neeichene jaun niicha jereeicha ichaquiche. Nii Moconajaerate inoaelu caje coauneein soserejeein ne. Chabana rauhijiriin chaque irihe. Chaque irihanete nohane, nichaon nihana jaun, casaje nujuaneein nihana jaun. ⁴⁵ Esinae rauhijiriin aitocooaunna jaunte quesenetaeneeiche. ⁴⁶ Chariji inara caje osaquiin nihanune coitucue. Chanuna esinae rauhijiriin aitocooan natiin quesenetaeneeiche.

⁴⁷ Cana Coaunera cacha nequichenetera, Cana Coaunera ere rautaaain aonaain tonorareeiche. Cana Coaunera cacha neneeichena jaunte, Cana Coaunera ere aohana jereneeiche.

Abaraaun ajinihate nesihane Curisito

⁴⁸ Esinaete rauhijiriin osaoquicha- Samaria co-coaicha,” naain Cana Coaunera Calaohi Jesoso cotaihuruha Jorioocurune jana:

⁴⁹ “Nihei aansijieein nejein osaaohaun. Nechu acaihanejein Ofaacha jerenohin ichaain nihanune corenihate caansaine que ereeiche.

⁵⁰ Coatiha, ‘Canuna caohacha cachaneeun,’ naain irihaun. Curuaanaaneeinte caeteen ne Ofa.

⁵¹ Esinaena rauhijiriin aitoon, quere tonoraerate chabana nitajenaachara nejeein nereein,” naa Jesusone janate:

⁵² “Esinaete osaoquicha. Inasiinte Abaraaun, satii Cana Coaunera ere bera inoesihuru, naajoaihunru inae oosichuruhalu inoaelu natiin, chere tonoraeraacha nitajenaachara nejeein neeurureta. ⁵³ Abaraaun amurijiriinna nereei iite. Inae ohane jana ohacoaaauruhalu

Cana Coaunera ere bera inoesihuru netonai natiin. Chaneeina jana ii nereei,” naauruha Jorioocurune janate:

⁵⁴ “ ‘Canuna inara curuaanaa caohati neeun,’ naain irihanune caohacharihei. Nete caque: ‘Caate acaihanejein canu calaohine. Nere tonoraache,’ nae Ofa Cana Coaunera. ‘Cacoaunera,’ naaiche niqui. Nete ⁵⁵ coitucujueneeiche. Canune laen coitucuun. Inara rijijieein casaje nichaaunnena, ‘Coitucuhaun,’ nareeun. Esinaena rauhijiriin caraajenhane coaracaunna jaun, nere

tonoraain caletoaana jaan ichaaun. ⁵⁶ Inara foeratera Abaraaunte, cau chauratane que catohaneein tururichaaunine coitucue. Nii jaunte inae ena cau turuhanune jaun corojeein rachoojoe,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte:

⁵⁷ “Inasina saoquichoonca jaanacaaine coalanaala, canacaanu foeratera Abaraaun coareei,” naauruha Cana Coaunera Calaohi Jesoso rai Jorioocurune jana:

⁵⁸ “Aihanu. Esinaena rauhijiriin aitoon. Inae inoaeluna Abaraaun ajiniha nesiha neeun canu,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaun, ⁵⁹ ajeri mucuutaare, que botosihuruhane coina. Ajeri mucuutaauruhane janate, jianatoroain acaauru cataan cuhin, Teenforo caje mituhin amue.

9

Maosa rautaa Jesusone

¹ Amuhemujuena jaunte leinjiin cacha maosaneein nejanoanaa coarae Cana Coaunera Calaohi Jesoso. ² Coaraane janate:

“Chanuna maosaneein nejanoae caa cacha. Rai fojiaraauru osa caaun nenihane, rai nosa caaunna,” naain Jesoso caje bajaacaanune janate:

³ “Aihei, coatiha nosa caun nihei. Niheichu fojiaraauru osa caaun nihei. Cana Coaunera ichanohi coaraa cachane cointate catohaneein nejanoae. ⁴ Inae caletoaeraacha icharatei ichacaaunnete ne, nainichaaunne cojoataa. Inae caa baiha nainerihaaunni. ⁵ Cau chauratane que nihanune quena, chauratane cononeein neeun,”

⁶ naainte, atane choaee lune churutaain, biji cou-turi que laculacunejeein, itacariin nii maosa nota rujuaain:

⁷ “Inae laaenra, taa necaojoanaa najaan Silohe inota culeenihura,” naa Jesusone jaun, cuhin culeecane caje turuhane janate, inae conoe nii maosa nota. (Silohe nanaate, Letono nanaa ne.)

⁸ Inae nerautaa jana coaraainte: “Caana lauhaulauhajeein coriqui bajanajaaoca,” naain ita caje bajaure nii laurijiracuru- nii jauriaa nitohaneein coaaraauru.

⁹ Niritiin ita caje bajaainte:

“Aca chujianrana,” naauruha tabaaaurune janate:

“Aca nihane coaalanaala. Tocohaniha chuhisi niqiu, nete aca nene,” naaure leeochoauru.

Nii janate raajenihane:

“Acaneeun chujianrana,” naa raajene jaun:

¹⁰ “Inasina jana enene conoe inota,” naain bajaauruhane janate:

¹¹ “Nii leinjiin cacha- Jesuso neein curuajaain nenaate, atane choaee lune churutaain, biji cou-turi que laculacunejeein, tucuacaain canota rujuaain: ‘Inae laaenra, necaonjoanaana jaau Silohe culeenihura,’ naain caletohana jaun: ‘Ai,’ naain culeecaunne janate, inae conoe caa canotara,” naain bihane janate:

¹² “Aanca chaen nii cacha,” naain bajaauruhane janate:

“Jm, jm, jm. Aancachainti. Coitucuhaun,” nae nii maosa nerautanaa.

Nii nerautanaa maosa caje bajaauruha fariseeocurune

¹³ Nii janate nii maosa nerautanaa amaauruha fariseeocuru renene janate:

¹⁴⁻¹⁵ “Inasiinte enene conoe inotata,” naain co-taain bajaare fariseeocuru nii cacha caje, nebetacanaa janonaa bana atane choae lune churutaain biji couturi que laculacunejeein tucuacaain nii maosa nota rujuaain, rautaa Jesusone jaun. Bajauruhane janate:

“Itanicha que canota rujuarujuariin culeerati-hane jana, culeecaaunne janate inae conoe canotara,” naane janate:

¹⁶ “Cana Coaunera caje nenea nihei nitohanai cacha, amihaniha nebetacanaa janonaa banana jaun,” naauruha tabaaaurune janate:

“Inasiinte Cana Coaunera tocohaneein ichaa natiin, osaona nihane nitohanai ichanaa nainerihei bajiaa,” naauruha nii leeochoaauruna jaunte,
¹⁷ coaiteen enacoauneein:

“Tonaai jana ii, nii ichautaera cacha que,” naain bajaauruhane jana:

“ ‘Jerihane acate Cana Coaunera Ere berane,’ naanu canu,” naa nii nerautanaa maosane janate,
¹⁸ esentaarene. Esenetaaurenihana jaunte, fojiaraauru caje bajaare:

¹⁹ “Caana inara calaohineein maosaneein nejanoaa. Inasiina jana enene conoe rai nota,” naain bajaauruhane janate:

²⁰ “Aca chujian, acate canacaanu calaohi maosaneein nejanoanaa ne. ²¹ Inasiin chaaiti conoe enene rai nota. Niheichu nii rautaera coitucuhacaanu. Cajedian bajaauche. Inae canaanai nihane coalanaala. Acate naine raaje bihane,”
²² naaure nii fojiaraauru, Jorioocuru curuaanaa

coasiha. “Acate Curisitone,” naain iriha chuneine, “Cau sinacoca asaae enohane jererihacacheein,” naauruha nii Jorioocuru curuaanaacurune raotojoein coitucuuruhana jaunte: ²³ “Cajejian bajauche. Inae canaanai nihane coaalanaala. Acate naine raaje bihane,” naaure nii fojiaraauru.

²⁴ Nii janate coaiteen nii maosa niicha rautain cotijiain:

“Esinaen rauhijiriin beeu, Cana Coaunera notaracaae. Osaatotha nii cachane coitucuhacaanu,” naauruha Jorioocuru curuaanaane janate:

²⁵ “Osaatotha nii cachane coitucuhaaun canu. Acaihanejein maosa nihanune caje, inae enene conoha canota neeinchana coitucuujeun,” naane janate:

²⁶ “Chatohaneente chete nitohaneein conoha inotane coinata,” naain bajaauruha coaiteenne janate:

²⁷ “Inaera inara rai aitoonna. Chatonaaina nenacaaen bereeun. Chanuna coaiteen enacoauneein inara rai bihanune jerequiche. Jerihane inara netonaite nere tonorana jerequiche,” naane janate:

²⁸ “Iite laaen nii cacha ere tonoraai. Canacaanuna jana, jelai teein Moisesa ere tonoraacaanu.

²⁹ Moisesa aina iriha Cana Coaunera neeichana coitucuhacaanu. Jana nii cacha coitucueraai caoachanainejein. Chacaje chaainti ecoonane,” naain nii maosa nerautanaa cotaicha rijitucuruhane janate:

³⁰ “Tara canota tihane caje coitucuhichene. Niheichu: ‘Naaajoain cajete uhe,’ naain coitucuheiche. ³¹ Cana Coaunera bajaa osaaonau-

rune tonoraeniha Cana Coaunerane coitucuhacaanu raotojoein. Acaihanejein nere tonoraain niicha jerei ichaain nenea cacha bajaanete coroatajane Cana Coaunera. ³² Nihei chunei, inoaelu caje coauneein nitohanein maosanein nejanoaa leinjiin cachane jana nota cono tera. ³³ Cana Coaunera caje unaa nenihane noote catohanai ichare,” naane janate:

³⁴ “Osaaotiin nejanoaaina jaun noote canacaanu relanaa jereeita,” naain nii maosa sitaature ita taojiaauruhana jaan loreri caje.

³⁵ Inae nii maosa sitaauruhane coitucuriin, coaraa cuha Jesusone janate que tacaa uhe. Nii jaunte caje baja:

“Cana Coaunera Calaohi esenetaaina,” naain bajaane janate:

³⁶ “Eenje. Carai beeuna, rauhijiriin Cana Coaunera Calaohi nihane coitucuhin esenetaera Curuaanaa,” naane jana:

³⁷ “Canuna acaneeun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate, ³⁸ nacatiha neseonraain:

“Esenetaanura Curuaanaa,” naane janate:

³⁹ “Canuna caa chauratane que turuun, maosacuru niha natiin, conoha rai notane coina. Jana, notaa nocoetonacaauru maosanein nihane coina,” naa Jesusone janate, ⁴⁰ cuu aonajeeuruhana jaun:

“Canacaanu netonainoona maosanein nihaaanu,” naa tabaauru fariseeocurune janate:

⁴¹ “Maosa neeichene, caseteco coariheecheein osa coreniha niqui. Nete, ‘Itolere canacaanuhacha ichai coaraain coitucuhin ichacaanne jaun maosa nihaacaanu,’ naaichene

jaun, caseteco coaraa curiquichein nii coreniha,”
nae fariseeocuru rai Cana Coaunera Calaohi
Jesoso.

10

*“Chariji teeinti, acuujuua edaa enoe. Niite asiji-
auto ne,” naa Jesusone*

¹ Niritohane baihate: “Esinaena rauhijiriin
aitoreeunni. Carenero ucuha acuujuua edaa
enoite asijiauto ne. ² Jana, rauhijiriin nacuujuua
cuhane enoite beraicha esine ne. ³ Acuujuua
beraichate, janone acuujuua joracaain, enohin
curuaacuru curuaacuru que curuaateein, nii
carenerocuru cotihacane tajiha uure, acaauru
beraicha nihane ere coitucuuruhana jaun.
⁴ Nitohaneein cotihanajaain, inae saain mituuru
jana, acaauru ajiniha cuujihane jana, caaijie
cuure nii carenerocuru, acaauru beraicha
nihane coitucuuruhana jaun. ⁵ Jana nejelau
cotihanaacanete, que janoriin soroore, nejelau
ere nihane coitucuuruhana jaun,” ⁶ naain
niqui relanajae Cana Coaunera Calaohi Jesoso,
coitucuuruhane coina niqui. Nete, “Naaonjoain
quete aite,” naain aonaain coitucuuere.

Cachauru corenihate oha cureein Jesoso

⁷ Nii jaunte, rauhijiriin aonacuruhane coina:

“Leinjiin canuhachana jianacoo cache
mitaeranu que nenea neeun. Cacolane cana Inaca
Cana Coaunera rene turunaa nainihe chunei.
⁸ Nii jauriaa cajiniha unacaaurute, nechu jataain
cache coritaeraaunu que unacaaurulu ne niqui.
Nete, nere tonoraarene cacoitucueranuuru

cachaauru. ⁹ Leinjiin cacorenihachate naine, cana Inaca Cana Coaunera biiu tacaain aina neeichene. ¹⁰ Arajiite inara curuaanaanein nena jere, nechu jataain nohanein inara coritaain. Acaauru esenetaain, acaauru ere tonoraeraaurute caoachanainejeein nitajiha cuurureein. Canuna turuun, raotojoein rachoojoein cha latelanaala Cana Coaunera aina neeichene coina. ¹¹ Canuna esinae rauhijiriin inara curuaanaanu que letononein neun. Nii jaunna oha cureeunni satiin canu cachaauru coreniha, nabana necairichaauruhane coataa, satiin quere tonoraain esenetaeraauru, necairichanaa coaraelanaala rauhijiriin Cana Coaunera aina nihane coina. ¹² Nii curuaanaa neein nena jereraaurute, nechu jataain core coinaacha aihuruhana jaun, niha acaauru aina nejeratein acaauru coineterane, cachaauru jaohin ratiriin sorooruhane acaauruhacha mucuhin sooruhane, cajihanein ita caje riaaneeure. ¹³ Nitohaneinte rai cachaauru ratiriin soroore, nechu jataain curuaanaa neein nena jerecuruha core coinana jaun, coaraain cuu nainaauruhane coina. ¹⁴⁻¹⁵ Canunajian nenacaen caohacha nejeein curuaanaanein neun. Charijieein teinti cacoitucuhiche nii rijijieeina Ofa coitucuun. Nii rijijieein inachu, canu cachaauru coitucuun. Jerichanejeein techu coitucunajaanune rijijieein cacoitucuure. Canuna canu cachaauru coreniha caraajenhane neteein oha cureeunni. ¹⁶ Nihachu naain nejelau canu cachaauru, cotihanaacaun nete ne, ita aina inara tihanune coina. Cotianaacaun nete,

quere tonoraain uurureein. Inae nitohanihanena leinjiin canuhacha inara curuaanaa neein niha cureeunni, nitohaneein ita aina inara tihanu ne.

¹⁷ Nere tonoraain caletoaana jaan ichacaaunna jaunte, jataain cacoelai cana Inaca Cana Coaunera. Nii corenihana caraajenhane netiha cureeunni, casohin cajaanoruhane coina, nena ichanaa cureeunni. ¹⁸ Canu jerenihanune, nihei chunei casohin cajaanoruhane nainerihei. Nena caraajenhane netiha cureeunni, nitohanihanune coina caletoaa Ofa Cana Coaunerana jaun,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso. ¹⁹ Niritoha Jesosone esenetaeraauru Jorioocurute, nii esenetaauruhichuru caje nejelau neleruhin neeure. ²⁰ Niichurute:

“Chanuna caa osaaonaa nechua aansai jaeloro-heneein nena cacha ere tonoraare,” naaure tabaauru itarai. ²¹ Nii jana nii esenetaaurerate laaen:

“Osaaocane noote caritiin erere. Chasiina jana osaaocane maosacuru nota cono tere,” naaure ita rai nejesinajein.

Cana Coaunera Calaohi Jesoso raarenihia Jorioocurune

²² Inae elohena nihane janate, Jerosaleeun ita taojiaain nii loreri inoaei Teenforo besaute beseta bitoaare Jorioocuru. ²³ Nii jana nii Teenforo coonri seeonjoan- Salomoon curuaa siriin nena asaae amuhemuheca Cana Coaunera Calaohi Jesosone jana ²⁴ curuaacotaain, acaauru cataaun teteriin:

“Cha carajana erereeii coitucuhacaanune coina. Rauhijiriincha letonoaneein ereeu,

esinaae Curisitoneeine,” naauruha Jorioocurune jana:

²⁵ “Inae bihanulu. Nii jana quesenetaheechelu. Inae caletoaa Ofana jaan ichacaaun inara notaracaae. ²⁶ Nii coaraqliche niqui. Nete jauriaa aitocaaunne tocohaneein canu cacha neneeichene jaunte, caje nainain quesenetaeneeiche. ²⁷ Coitucunajaain nihanune rijijieein techu, cacoitucuhin quere tonoraain neeure canu cachaauru. ²⁸ Canuna acaauru rai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teeun. Chaaelai janonaa bananeriaain nitajeeuruhane. Niheichu chaen cacaje rulunajaera. ²⁹ Satiin curuaanaacuru curuaanaa Ofa Cana Coaunera carai tenajaana jaun, nihei chunei cacaje rulunajaera. ³⁰ Canuna, Ofa aina leinjiin Cana Coauneraneein nihacaanu,” naa Jesosona jaunte, ³¹ ajeri mucuutaure Jorioocuru, que bodoosihuruhane coina.

³² Nii jaunte: “Itolere caohachana ichaaun satiin coarajeichene notaracaae, Ofa letononeein. Chatohanei corenihana nitoaneein ajeri que canu bodoosicheeiche,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

³³ “Caohacha ichaaine coreniha ajeri que ii bodoosiriahacaanu. Cana Coaunera niha nocoetiin, Cana Coaunera rerohecaaina jaunna ichana jerichaanu. Cana Coaunera niheei. Raujiaain cachaneein natiinte Cana Coaunera niha nocoetohi,” naauruhane jana:

³⁴⁻³⁶ “Inarate casohin cajaanee jerequiche, ‘Ofa cana Inaca calaohi nichaaun,’ naanune coreniha. Chaen techu nii coreniha, ‘Ofa cana Inaca Cana Coaunera rerohecaa,’ cacoeiche, Cana Coaunera

chujian raajenihane, ‘Canu calaohichuru’ naa inoaelu ichauhenaauru rai, rai quiricha inoasesi cuhanena jana, esenetaaichelu satingina jaun chujian, caa chauratane que caletooa Ofa cana Inaca, niicha jerenohi ichacaaunne coina natiin. Inasiina Cana Coaunera rerohecareeun, ‘Ofa Cana Inaca calaohi nichaaun,’ naanune coreniha. ³⁷ Ichaa Ofane tocohaneein cha ichaenihanune coa canu esenetaache. ³⁸ Aihane jaun, canu esenetaeneeichene nihanatiin, nii canuhacha ichai coaraain esenetaaichenete caohachae. Nii ainate canu aina niha Ofa Cana Coaunerane jana, canu rai Calahineein aina nihanune esenetaaichene caohachae,” naa Jesusone jana,

³⁹ coaiten mucuhin amanaa jerecuruhane jana, acaauru que janoriin amue Jesoso.

⁴⁰ Acaauru que janoriin amuhinte Jorodaan jerau cauha cue. Nii jauriaa cachaauru coujunacatihalu Joanna jaun turuhin cuu ne. ⁴¹ Nii janate rene turuha uure arajiin cachaauru. Cuu turuhin coaraain:

“Esinaete chuhisi rauhijiriin aite Joaan, caa cacha que. Niicha ichai ichaain cana notaaca Jesusone rijijieein cana notaacane que airijiinte, esinae rauhijiriin aitohane tocohane,” naainte ⁴² Jesoso esenetaaure cuu nenacaauru cachaauru.

11

Oha Lasarone

¹ Naain Betaniau coroatajai baihuru aina nena Lasaroneein curuajai jetaote, banejelanaala cunaite.

² Marata, Mariha, naa nii baihuru curuaa. Nii Marihate, Cana Coaunera Calaohi Jesoso tijia

choaae erene jujui jataain coreti chorohin, cou-
turiji que jacoraera ne.

³ Nii jaunte cunaitiha nii acaauru cona
Lasarona jaun, “Cunaitiha iicha belaaicha
curuaanaa,” naain Jesoso rai berateeure.

⁴ Nii jaunte Jesoso rene turuhin beeuruhane
jana: “Coatiha nii cuaaetoha nii cunai caaun
orihaain. Cana Coaunera coitucuhin, ‘Caohatoha
Cana Coaunera Calaohi,’ naain Cana Coaunera
Calaohi coitucuuruha satiin cachaaurune cointe
cunaite nii cacha,” naainte cuelanaala cuu
coroata janohin ne Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁵ Nii baihuru aina curataain belainaaca natiinte

⁶ “Cunaitiha Lasaro,” naain berateeuruhane jana.

⁷ coroata janohi cuu nihane baiha:

“Chajaauchete coaiten Jodea cunichaache,”
naa Jesoso, aina nerelanaa nichaanune raine
janate:

⁸ “Jaitinootera carajaje, ishohin ijiaonaa jerecu-
ruha Jorioocuru, ajeri que ii bodoosiine. Nii atiin
inachura coaiten ucuaae cunaa jereeite cacha
relaera,” naacaanune janate:

⁹⁻¹⁰ “Tana, cojoanonaatein caletooa Ofa
Cana Coaunerana jaan ichacaaunne nihane
coitucuhichene. Ichaenihanune, canuhachana
baasoneein nedareeunni,” nae Jesoso.

¹¹ Nii baihate: “Siniha cana belaaicha Lasaro, no-
coa inae nocoaa curichaaun,” naa Jesusone jana:

¹² “Aihana jaunte chujian, sinihana jaun ner-
autareein,” naacaanu. ¹³ Esinae sininaa que jecha
aite naacaanuna jaunte,

¹⁴ rauhijiriin: “Inae oha Lasaro. ¹⁵ Caoacha quete cuu nenihanune jana ai. Inae laaen jataain quesenetaa curiquicheein,” naa Jesusone jana:

¹⁶ “Chajaauchete cana netonai aina cunichaache, aina jiniiquiin ohacachene coina,” nae nii Tomasi canacaanu rai. (Nii Tomasite curuaateure Fafione neei, fafione nihana jaun.)

Onaa ichateein, rai ichaonaa tera niha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

¹⁷ Nii janate Betaniau turuha Jesusone jana, inae jena janoha atane neruujuene beeure.

¹⁸ Saaneein itaraeniha Jerosaleen caje nii Betaniane jaunte, ¹⁹ tajiha caje turuhacoaure Jorioocuru, nii onaa cacha baihuru Marata, Mariha, naaonjoain suujua nunaauruhane coina.

²⁰ Nii janate turuelalajeein tajiha uujiha Jesusone coitucuuriin que taca uhe Marata. Jana, Marihate, loreri asaae nedae.

²¹ Nitohaneein cuhin Jesuso que tacaain: “Cau neeichene jana nihane, oriheiche canejerata curaanaa. ²² Nete, chaelai bajaachene ichei tiha cureeinche Cana Coaunera,” naa Maratane jana:

²³ “Ichanaainte coaiten nichaurareeinche,” naa Marata rai Jesusone jana:

²⁴ “Eenjeen airichaaainche chuhisi. Inae besautiha cana janonaane banate, coaiten ichanaain ichaoha cuurureeinche oonacaauru niquicha,” naa Maratane jana:

²⁵ “Canuna onaa ichateein, rai ichaonaa nitajenaa charanejeein nenaana jaan teraneeunche. Quesenetaerate, ohane niha natiin ichaoha cureeinche. ²⁶ Satiin jaiti ichaohin nenacaauru quesenetaanete, ohane niha natiin,

chabana nitajenereeinche. Caa caitoonjoan esenetaaichena,” naa Jesusone jana:

²⁷ “Eenjeen, iite Curisito neein- Cana Coaunera Calaohineeinchene esenetaanuchera. Iite caa chauratane que turuha uha niicha jerecuri canacaanuhacha cohajei ineinchera,” nae Marata.

Lasaro atanebana choae chanaa Jesusone

²⁸ Niritohane baihate, nocoasai Mariha cotihaca cue Marata. Rene turuhinte: “Taute turue catcha relaera. Ichotijiaeratiha jaunna ii cotihaca uun,” naa Maratane jana, ²⁹ luhecotariin nimihuritiin Jesoso coaraa uhe Mariha. ³⁰ Nii janate nii ratir- iha Maratana jaaun jelaiha ne Jesoso, jaiti nii neseu turuelanaala. ³¹ Luhecotariin nimihuritiin uha Marihana jaunte caaijie uure nii loreri asaae aina neein suujua nunaa nenacaauru Jorioocuru, “Naain atanebana choae jecha inaderaa cue,” naain niqui caaijie cuure nii Jorioocuru.

³² Nii janate Jesoso rene turuhin nacatiha ne- seonraain:

“Cau neeichene jana nihane, oriheiche canejer- ata Curuaanaa,” naain ³³ chanaa Marihane jana, aina chanaauruha Jorioocuruna jaun, jataain in- aderaain:

³⁴ “Chu atane rucuhecure,” naain bajaa Je- sosone jana:

“Nota taute atane rucuhecurera Curuaanaa. Chajaautejian coanicha,” naauruhane jana ³⁵ chanae Jesoso.

³⁶ Nii jaunte: “Jataainte coinaderae,” naaure Jorioocuru tabaauru.

³⁷ Nii jana leochaaaurute jana: “Tajian caa cacha, maosa nota cono tihalune. Tajian jana naineriha chaaelai ichaa oheniha Lasarone coinane,” naaure nii leochaauru Jorioocuru.

Oo caje ichanaa Lasarone

³⁸ Nii jaunte atane bana rohan turuhin, coaiteen inaderae Jesoso. Ajeri jachu cuhane ita rucuhecuruha Jorioocuru, jelai ajeri que fuhina jaun:

³⁹ “Joracaauche,” naa Jesusone janate:

“Inae jerihane nirinihache cacha natiinta. Inae jena janohache aiha cachane natiinta Curaanaa,” naa nii nijiaonaa cacha bai Maratane jana:

⁴⁰ “Inaera ichei, ‘Esenetaaichenete Cana Coaunera ichanohin caohati coariquicheeicha,’ naain ichei aitoonchena,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana ⁴¹⁻⁴² joracaauruhane jana, dede coarajeein:

“Nariha Ofa, ii bajaanune satiin quiicha bajanojoin tenajaaogui bajaanune naineeine coreniha. Nii jaunna ichei aitoon, aonacuruha nuricho que cau nenacaauru cachaaurune coina, aonaain esinae rauhijiriin ii caletohaine esenetaauruhane coinara Ofa,” naane ⁴³ baihate:

“Lasaro, mituu nii lai caje,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso tonijiaine jana, ⁴⁴ tajiha conaara tijianeein mituha uhane jana: “Batuhichuchete jianacoon mituhine,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁴⁵ Nii ainate Cana Coaunera Calaohi Jesoso esenetaaure le lauriin Jorioocuru, nii Mariha cori-aniha cunacaauru.

Jesoso mucuuruhane rai neeuruha fariseeocurune

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁶ Nii jana, acaauru tabaauru jetaote turuhin biha cuure fariseeocuru rai. ⁴⁷ Nii jaun jetaote itataojiaaure fariseeocuru, batirichuru curuaanaacuru, saain cocoainanacaihuri nii que ita rai ereereecuruhane coina. Nii jaun jetaote ita rai:

“Inae itolere ichaa nii cacha. Inasirihacacheta. Maosacuru rautaain, onaa ichatein, lenone faain, itolere ichaa inae. ⁴⁸ Naajein inauheneecha coarajihacachenete, esenetaacoauruha satiin cachaaurune, cana cairichaururein Romanocuru rai cocoainanacaihuri. Cana raite caa ita taojianaana jaan loreri Teenforo chamuhtiin cana cairichaurure,” naaure jetao Jorioocuru curuaanaacuru.

⁴⁹ Nii jana jetaote, cuune leinjiin Caifasinein curuajaain batirichuru curuaanaa. Nii jetaote:

“Joareeinte ereereequiche. ⁵⁰ Nita coitucuhichene, cana caohachanu que tejian oha cureein nii leinjiin cacha, nabana necairichanaa coaracaache satiin Israeli cocoaicha nichaachene coataa,” nae jetao acaauru rai nii Caifasi.

⁵¹ (Coatiha suujua caje coaunein rocohin aitohi nii Caifasi. Nii ajaana cuhane batirichuru curuaanaa neein nihana jaunte coroatajane Cana Coaunera, nabana necairichaa Jorioocurune coataa oha curichaa in Cana Coaunera Calaohi Jesosone que aitothane coina. ⁵² Coatiha Jorioocuruhacha coreniha oha curihaain niqui. Satiin chauratane sacutaain riaanein nenacaauru Cana Coaunera calaohichuru jitariin

taojiaane coinate aicheein.) ⁵³ Nitohaneein oo caje Lasaro ichtihane caje coauneeinte, Cana Coaunera Calaohi Jesoso que necosuujuaaure Jorioocuru rai cocoainanacaihuri, sohin jaaoruhane coina.

⁵⁴ Nii jaunte Jorioocuru rai cocoainanacaihuri rai ecocoelanaala nii Jodea batane caje mituhin naain Efaraaiun cue Jesoso. Cacha areroo rohan nenea neseu Efaraaiun cuhin cuu ne, canacaanu aina.

⁵⁵ Fasocoa cataihajeein, neseuru neseuru caje naain Jerosaleeun cuhajeure, acauru necoauna rijijieein naunatajaain, necaajoaain jatoroaain Fasocoa beseta bitohauruhane coina. ⁵⁶ Nii Jerosaleeun turuhinte cuu cajianein Jesoso ariirijieure. Cuu nenea ita taojiahuruna jaan Teenforo asaae ita taojiaain:

“Beseta bitohanacha urichaai,” naain itacaje bajaare, ⁵⁷ “Chunocoha, ‘Cuute ne,’ naain coitucuhane, beeinete mucuhin raeratihacaanu,” naauruha fariseeocuru, batirichuru curuanaacuru, naaonjoainurine jaun.

12

Jataain Jesoso belaiha Marihane

¹ Saota janonejeein lanajeeca Fasocoa janonaane janate, nii oo caje niicha ichtatei Lasaro coaraa cue Jesoso naain Betaniau. ² Nii janate cuu beseta bana rijijieein Jesoso coroaateure, raoti lenone que. Lasaro bai Maratate, acauru rai lenone lauriae.

³ Nii jana litoro cataaun uujoaain erene jujui coreti uhaain, que Cana Coaunera Calaohi Jesoso tijia rujuaain, couturiji que jacoraa Marihane jana, juujijiain bijiihaque nii loreri asajai.

⁴⁻⁵ Nii jaunte: “Chanuna nichata fashai janonei amihanenaa core tocohaneein necoretelanaala aihure, cairichaihuri coroatajanenarichaae,” nae nii canacaanu lechoonca coroataja Simoon calaohi Jodasi Isacariote, nii Jesoso coulurujueranu. ⁶ Coatiha esinaae rauhijiriin cairichaihuri coroatajanena jerihane caaun aitohi. Asijiautonihana jaunte aite, nechu jataain aca nii coriqui raane jerena caaun. Aca canacaanu coriqui beraichaneein nihana jaun raotojoein basijiauhane coinata aite.

⁷ Niritoha Jodasine janate: “Coa rerohecaa. Cajabereeo rucuhecuruha najaannu que niicha rucujuei nihana jaunte ichae. ⁸ Cairichaihuri coroatajanena jereeinete, nereein inoaelu netojoein arajiin cairichaihuri. Coatiha inoaelu netojoein cau nerinaaunni inara aina,” nae Jesoso.

Lasaro sohin jaonaa jerecuruha Jorioocurune

⁹ Nii baihate, Betaniau niha Jesosone coitucuriin coaraa cuure Jorioocuru. Coatiha acaacha coaraa aihuruhi. Lasaro- nii oo caje niicha ichatei coaracuruhane coinane maajeeinte aihure.

¹⁰ Nii jaunte ita suujua rijitojoein, ita suujuau tacaain, “Chatohaneeinete acaentonai sohin jaonaneeineta,” naain ¹¹ nii Lasaro netonai que necosuujuaaure batirichuru curuaanaacuru. Ohane jana ichatiha Jesosone coaraain esenetaauruha le lauriin Jorioocuru, acaauru jianeeinna jaun.

Jerosaleeun turuha Jesusone
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Nii janate Jerosaleeun cuhacoaare arajiin cachaauru, Fasocoa beseta bitoaa.

Nii cojoanoote turuha urichaa'in Jesusone coitucuire. ¹³ Nitohane'in coitucuhinte, elele alo saaujiin amaa'in que taca'a cuure. Que tacaain: "Caohacha quete uhicha- canacaanu coroatajaneraunu que Cana Coaunera letono. Cachuura," naain, "Caa Cana Coaunera letono belaihuruhine itolere cachaauru. Caa Israeli Curuaanaa *Rey* belaihuruhinera," naain, ehequ'in coroajee'in Jesuso raare. ¹⁴ Nii janate cabario tocohanee'in nena'a boro ichoaa'e iniin laulauqu'iin turuha uhe Jesuso, aitoha Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohanee'in:

¹⁵ "Coa coasichachera Jerosaleen cocoaichacuru. Coaracuche, boro choaate laulauqu'iin turuha uree'in inara Curuaanaa *Reycha*," naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohanee'inte turuha uhe Jesuso.

¹⁶ Nii janana caoachanae netojoe'e'in aonajihaaanu aina nerelanaa nichaanune. Nii baiha inae dedeeu cuha Jesusone janate, canacaanu suujuau neeorite, niriitiin aitoha Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene tocohanee'in aihane coaracaanune jaun.

¹⁷ Oo jana nii Lasaro ichatiha Jesusone coaraauru cachaaurute nii leochaauru rai beeuruhana jaun, ¹⁸ nitohane'e'in onaa ichatihane coitucuuruhana jaun, Jerosaleeun turuha Jesusone jana, que taca'a cuure. ¹⁹ Nii janana

coarajenajaain: “Inae coaraquiche. Inae cha chana nainihaacacheta. Coaracuchera. Saainte aina cuurera,” naain ita rai ereerejeure fariseecuru nejesinajeein.

Jesoso arihuruha Curiecocurune

²⁰ Naain Jerosaleeun cuhin Fasocoa beseta bitoha cunacaauru aina cunacauru ²¹ Curiecocuru tabaaurute Jesoso aina nerelanaa Ferifi rene turuhin: “Jesoso coaana jerichaanura curaanaa,” naaure. (Nii Ferifite Calileea batane que nena Betesaaida cocoaichane.) ²² Nii janate Aanderesi rai bihana jaun, jiniiquiin cuhin Jesoso rai biha cuure. Jesoso rai beeuruhane janate:

²³ “Inae laen ecu tiha ohanune cojoinaca. Canuna inaraacha cohajei cachaneein neeun. Ohanune baihate satiin curuaanaacuru curuaanaa niha caenoaa cureein Ofa Cana Coaunera,” nae Jesoso. ²⁴ Niritiinte, “Esinaena rauhijiriin aitoon. Charijieein teeinti lecuhejeein temueraeniha arosone, omaroelanaala jerichanejeein ne. Jana atane choaae naluhane, omarohin arajiin inacaain nefae. ²⁵ Nii rijijieein techu ne cache netonai. Niicha jereeicha ichaa cachanete, temueraeniha ne, aiha arosone rijijieein jerichanejeein ne. Nirijieeinte, nechu jataain joareein niha cureein. Jana cha que casilanaala Cana Coaunera jerenohi ichaa cachanete, Cana Coaunera bijiu taca cureein. Jana, ainihanete nitajiha cureeinha. ²⁶ Quere tonorana jerera, quere tonoraaine. Nii quere tonoraerate, nii cuhanune jaun niha cureein caniha. Chaen techu, quere tonoraera, Ofa rai coroaenacai ichareein,” nae Jesoso.

Orichaaaine biha Cana Coaunera Calaohi Jesusone

²⁷ Nii baihate: “Nererojoecaa jataain casuujuu. Chatohanerihanu coaetaata. Nihei, ‘Cacorataaneuu Ofa, casohin canu ateinaauruhane coataa,’ naain erenaa nainihaun, nii coina cau turuhanune jaun,” naane baihate, ²⁸ “Ofa, coaiten iicha ichana jerei ichaain caa cachaauru notaacu, aihute coaraain, ‘Caohatoha Cana Coaunera,’ naaurumiin satiin cachaauru coaraaincha,” naain Cana Inaca Cana Coaunera bajaa Jesusone janate dedeeu tonii:

“Inae ichacaaun cacoitucuuruhane coina. Inae coaiten icharichaaunni coaraain canu nichaaunne coitucuuruhane coina,” naain toni dedeeu. ²⁹ Naa dedeeu toniine jana:

“Arara jecha,” naaure nii cuu neein aonajeeurera cachaauru. Nii jana tabaauru: “Cana Coaunera letonote aite,” naauruhane jana:

³⁰ “Coatiha canu rai aitohi. Aonaquichene cointate inara rai aite. ³¹ Inae chauratane curuaanaa Moconajaera aina jaoleneein neeururichaain inae Cana Coaunera coitucuruhi. ³² Inae ecuun coroso que nihanunena, satiin quesenetaaurera raa cureeunnicha,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesuso. ³³ Niritohane ainate, “Naaonjoaainte oha cureeincha,” naain coitucuure satiin cachaauru.

Niritoha Jesusone jaunte: ³⁴ “‘Onaachara nejeeinte nirijeein niha cureein Curisitora,’ naa canacaanu quiricha inoasi cuhane natiin, chatohaneena coroso que ecuun nere nii cachaneein nejanohanaa. Charijina nii cachaneein ne-

janohanaa ne,” naauruha Cana Coaunera Calaohi Jesoso rai jana:

³⁵ “Canuna cache cononeein neeun. Basijiin reintiariinne inara aina neeorihun. Quesenetaauche, inae inara ratirihanune, nocohenaanau nitajeeichene coataa. ³⁶ Cau jaiti nihanune coataa quesenetaauche, canu cachaneein neeichene coina,” naane baiha jianatoroain acaauru caje naasi Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso esenetaaureniha Jorioocurune

³⁷ Itolere maosa rautaaain, onaa ichateein, lenone faain, naojoaan acaauru notaracae Jesoso natiinte, esenetaaurene Jorioocuru.

³⁸ Inae niritiin laenaain bihalu inoaelu Cana Coaunera Ere bera inoasi Isaihasi najaunte, nii laconaa nainene:

“Cha canacaanuhacha
beebejei esenetaete
curuaanaa,”

naainte:

“Chariji jana iicha ichai
coaraain esenetaete
curuaanaa”

naain laenaclu Isaihasi. ³⁹ Nii jaunte esenetana jerecurenihaluna jaun coaiten laenaain:

⁴⁰ “Jauriaa esenetana

jerecurenihana jaun,

inae acaauru suujua anioaan

Cana Coaunerana jaunte,

туруha Cana Coaunera Calaohine jana

coitucuurene,

nota que coaraain

nesoone caaun

enaraa coitucuuruhane coataa.

Nitohaneeinte

tenajae Cana Coaunera,”

naainte ⁴¹ laenaelu Isaihasi inoaelu, cajiha cana rai chauratane que turuha uha Jesusone ajiniha. Ichoaichanhate nii coaraain caritiin laenaelu Isaihasi inoaelu.

⁴² Nii natiinte saain esenetaurenihane caniha, esenetaaure arajiriin. Cocoinanacaihuru tabaauru niha natiinte esenetaaure niqui. Nete chunei rai beeurene, nii ita taojiauruha najaan loreri sinacoca caje sitanajaa fariseeocurune coataa. ⁴³ Acaauru belaiha Cana Coaunerane rautauruhane amuritoheriin acaauru belaiuruha acaauru araichurune jerecuruhana jaun.

Nereecha que cachaauru coulurujiha Jesusone

⁴⁴ Nii jaunte tonijiaain: “Qesenetaera, coatiha canuhacha esenetarinaain. Nii caletoaera Ofa niha natiinte esenetareein quesenetaera.

⁴⁵ Cacoharaerate nii caletoaera netonai coarae.

⁴⁶ Canuna caa chauratane cono neeun. Canuna caa chauratane que turuun, nabana noco-henaana niha quesenetaerane coataa. ⁴⁷ Quere tonoraeniha chuneine coatiha canu coulurujuerinaauni. Coatihaca chauratane que nenacaauru coulurujueranu que uhaun. Jianacoon niha caa chauratane que nenacaauru cachaaurune coinana turuun. ⁴⁸ Chariji teeinti, ‘Caohachaita,’ naain quere tonoraene. Niite coulurujiha cureein caa quicha beebejei Erenaa, inae saa cana janonaane bana, ⁴⁹ casuujua caje rocohin aitenihanune jaun. Caletoaera Ofa aitoonjoaacha quena caa

aitiin inara relaaun. ⁵⁰ Ofate caletoe nitajenaachara nejeein niha canu ere esenetaain tonoraerane coina. Nii jaunna caletohane rijijieein, caa aitoon,” nae Jesoso.

13

Aina nerelanacaauru tija culeeca Jesusone

¹ Le janojoeein lanajeeca Fasocoa besetane janate, inae Cana Inaca rene cauha cuhane catainaaecane coitucue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Itolere janonaa bana chauratane que nenacaauru cachaauru belaiha coichana aina cutaainna jaunte, esinae rauhijiriin belainaacane coitucuuruhane coina raajenhane netiha cureein. ²⁻⁴ Nii jaunte aina nerelanaa nichaanune aina lenone Jesoso. Nii janate cuune canacaanu aina Simoon calaohi Jodasi Isacariote, suujua saruha Moconajaerana jaun Cana Coaunera Calaohi Jesoso coulurujueranu. Nii jana satiin curuaanaa neein tiha Cana Inaca Cana Coaunerane baiha, Cana Coaunera caje uhane coitucuhin, inae jelaiha cauha cuhane coitucue Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janane jaiti nitohaneein nerichaine coitucuelanaala lenonejihacaanune jana, lenoneo jiaaeriin, nobiri rocoriin, jaleri que faino balutaain, ⁵ baandeja cuhane acau chotaain, canacaanu tija culejeein, nii rai faino que canacaanu tija jacorae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

⁶ Nii baihate Simoon Fedoro tija culeena jeriha Jesusone jana:

“Iina catiha culeena jereeite curaanaa,” naa Fedorone jana:

⁷ “‘Naaonjoain coinata caa ichae,’ naain coitucuheei. Nii baihate coitucuriquiin,” naa Jesusone janate:

⁸ “Chaaelai janonaa bana nihei catiha culeequine jerichaaunne,” naa Fedorone jana:

“‘Ii tijia culejenihanune, canu aina nena naineriheini,” naa Jesusone jana:

⁹ “‘Aihana jaun, coa catihacha culeeca, cacoi, cacoturi naaonjoaine maajeein culeecura Curuaanaa,” naa Simoon Fedorone jana:

¹⁰ “Enanejeein necaajoanaa, jitariin jaberocone maajeein culeera latiheei. Leinjiin rai tijia culeeraachate late, enanejeein necaajoane baiha niha natiin necalanoaeca rai tijia najaun. Saainte niqiu culeenohineein neeiche. Nete ne inara jana leinjiin jaiti ¹¹ culeenjoinelanaala,” nae Jesoso, Jodasi Isacariote que, coulurujuerichain Jodasi Isacariotene coitucuha najaun.

¹² Acaauru tijia culeecane baihate, nobiri curujuaain, coaiten mesa choae nelauriaain: “‘Naaonjoane jaunte caa cana tijia culeje,’ naain coitucuche. ¹³ Rauhijiriinte caque, ‘cacha relaera,’ naaiche. Chaen techu, ‘Curuaanaa,’ naaiche, rauhijiriin aca nichaaunna jaun. ¹⁴ Canu, inara relaeraneein, inara curuaanaa neein nihanu natiina, inara tijia culejeeun. Nirijieein inara suujua coaraain ita tijia culeequichenete caohachae. ¹⁵ Charijieein teeinti aihun, nirijiein chabana necoasitaelanaala, raotojoein ita belaaain neeuche.

¹⁶ Inara curuaanaa neein, inara relaera neein nihanu natiin, inara tijia culejeein nihanune jaun, jerichanejeein carijijieein satiin cachaauru

belaain, inara suujua caje coauneein niha natiin, chaelai ichacuche, ‘Naaonjoain nihanune jaun, naaonjoain ichana nainihaaun,’ nanaa coacuelanaala ichacuche. ¹⁷ Inara suujua coaraain, ita coroataja neein, ita belaaain, caa caitono aonaain tonoraachenete, raotojoein neriquicheein. ¹⁸ Nete, caohachanainejeein satiin ena neeichene rijijieein nenereicheein. Janijiina satiin inara raain neeunlu niqui. Nete, ‘Caniha nejeratereein leinjiin caniha lenonei,’ naalu Cana Quiricha Inoaesi cuhanene rijijieeinte, caniha nejeratereein leinjiin. ¹⁹ Jaiti aihei niqui, nena letonoha inara rai beeun, inae caque nejeratihane, Cana Coaunera Calaohi Curisito nichaaunne coitucuhichene coina.

²⁰ Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Chunocoha quiicha letoai raanete, jerichanejeein canu raane rijijieein rareein. Nii canu raane rijijieein techu, caletoaera Ofa Cana Coaunera rareein,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Coulurujiha Jodasine biha Jesosone

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Nii janate: “Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Leinjiin inara caje cachate cacoluruheca cureein,” naain be Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Niritiinte jataain inaderae Jesoso, coulurujuerichaaain niicha belaaaina jaun.

²² Nii janana, itaacha cajanacajanaain itaacha coaracaanu aina nerelanaa nichaanune, “Caa quete aite,” naain nii naitoonjoa coitucueniha caanune jaun.

²³ Nii jana Jesoso roan neein lenonejianune jana, ²⁴ canu cojoeluhin: “Chana icholuruherete,

curuaanaa” naain caque bajaeratiha Simoon Fedorona jaun, ²⁵ Jesoso roan naurutaain nuricho nainejeein metoroaain:

“Charijina icholuruhere, curuaanaa,” naain bajaanune janate:

²⁶ “Saan. Coarajeeujia. Obene que faan setejiariin tihanune jana raerate, aca nereein,” naain obene que faan setejiariin, Simoon calaohi Jodasi Isacariote rai te Jesoso. ²⁷ Obene que setejianohin faan raain quiha Jodasine rijieonritiinte, Jodasi suujua sarue Moconajaera, Cana Coaunera Calaohi Jesoso coulurujiane coina.

Nii jaunte: “Letonoaneein, ena nii iicha ichana jerei ichaau,” nae Jesoso, Jodasi rai. ²⁸ Nii janana, “Naaonjoain ichaane cointe aite,” naain coitucuenihacaanu. ²⁹ Nii jaunna, “Aca canacaanu coriqui beraicha nihana jaun jecha beseta rai chaelai inejei coretihane coina aite,” naacaanu. “Ainiane, cairichaihuru rai chaelai inejei coreteein tihane coina jecha aite,” naacaanu coitucuenihacaanune jaun. Nii janate aine. ³⁰ Nii setejiariin Jesosohacha tei faan quihane baihate mituha cue, inae nocohecane jana Jodasi.

Namu biha Jesusone

³¹ Inae mituha cuha Jodasine janate:

“Inae laaen caohatiin, rauhijiriin inaraacha cohajei Cacha Calaohi nichaaunne coitucuriquicheein, chaen techu canu aina cuaain, ‘Naaonjoaan Cana Coaunera’ naain Ofa coitucuriquicheein. ³² Charijieein teeinti, aca neein niha Ofane coitucuerateun inara que. Nii rijjijieein techu, inara que canu

neein nihanune coitucueratereein inae ena sorotiin Ofa Cana Coaunera. ³³ Inae carajaain inara aina nerihaaunni canaanaihuru. Canu aririquicheein niqui. Nete, aitocooaun Jorioocuru raine rijjijeein, canu cunajaan cunaa naineneriquicheein. ³⁴ Inae ena nenea caa erenaa bihanu inara rai, cacoichana aina cutaain inara belaihanune rijjijeein jiniiquiin ita belaa in neeichene coina. ³⁵ Satiin chauratane que nenacaurute, quiicha relaurineeichene coitucuha cuurureein, jiniiquiin ita belaaichene coaracuruhane,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso coitucuha nocoeniha Fedorone

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Niritoha Cana Coaunera Calaohi Jesosone jaun:

“Chuna cureeite Curuaanaa,” naa Simoon Fedorone janate:

“Cuhanune jaun jaiti casaauna nainihe. Nii baihate casaaureeini,” naa Jesosone jana:

³⁷ “Chanuna ii sacunaa nainenereunte curuaanaa. Nainichaaun ichoreniha ohanune,” naa Fedorone jana:

³⁸ “Esinae chachu naineei cacoreniha ohine. Esinaena rauhijiriin ichei aitoreeunni. Iriha ataharine ajinihat, nichata saain, ‘Jesoso cacha nihaunta,’ naa curiquiin,” nae Jesoso, Fedoro rai.

14

Can Inaca rene turunaa najaan neein niha Jesosone

¹ “Coa nererojoecaache. Cana Coaunera esenetaaichene rijjijeein quesenetaauche. ² Lanaai Ofa

loreri asaae turunaa najaan cuu turuhin raotojoein neeichene jaanu. Nenihaane jananihaane coatiha berihaun. Aihana jaunna, inara turunajaanu rucuheca cureeunni letonoa inara ajiniha. ³ Inara nenajaanu rucuheca cuhanune baihana coaiteen ureeunni, inara raa tajiha caniha neeichene coina. ⁴ Inarate nii curichaunnine jaan coitucuhiche. Nii jaunte nii cuhanune jaun turuha cunaa nainiquiche tonajelanaala,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte:

⁵ “Nii kuhina jaan coitucuhaacaanuta Curuaanaa. Inasiina coitucuhin urichaanuta,” naa Tomasine jana:

⁶ “Quere esenetaain tonoraachenete, Cana Inaca rene turuhin aina ichaoriguicheein. Nete laaen cacolane turuenererein chunei, rauhijiriin ichaonaa rauhi tera nihanuna jaun. ⁷ Rauhijiriin cacoitucuhichenete, Ofa Cana Coaunera coitucuhiche. Inae laaen enene caje coauneein Ofa coitucuhiche, inae cacoharaichene jaun,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

⁸ “Cana Inaca Cana Coaunera coarateeujian canacaanu quena, nii aina raotojoein nihacaanune coinara Curuaanaa,” naa Ferifine janate:

⁹ “Inae carajaain inara aina nihanu. Ta jaiti cacoitucuhichenete, Ferifi. Cacoharaerate Cana Inaca coarae. Aihana jaun, chanuna Cana Inaca Cana Coaunera coaratihanu inara quene jerequiche. Tajian, ‘Cacoharaerate Cana Inaca Cana Coaunera coarae,’ naanune aonaquichene. ¹⁰ Ta Ofa suujua que suujuaquiin nihanune coitucuhichene. Coatiha casuujua caje rocohin quicha jerei que irihaaun. Acaihanejeein Ofaacha

jerenohichana ichaaun, Ofa suujue que suujue-
quiin nihanune jaun. ¹¹ Aihana jaaun Ofa suu-
jue que suujuequiin nihanune esenetaeneeichene
nihanatiin, itolere ichacaunne coaraquiche inara
nota que najaun esenetaaichenete ne.

¹² Esinae rauhijiriine aitoreeunni. Quesene-
taerate quicha ichai ichareein camuritoheriin
niha natiin, Ofa rene tacaain aina nerichaunina
jaun. ¹³ Cuu nihanune jana, cacurajateein chae-
lai inaraacha latei bajaachenena, tiha curee-
unni. Nitohaneeina Cana Inaca Cana Coaunera
ichanohin coaratiha cureeunni, Cana Inaca Cana
Coaunera coitucuhin coroaquichene coina. ¹⁴ Nii
jaunna, chelai bajaachene tereeunni.

¹⁵ Rauhijiriin esinae cacoelaichene, quere
tonoraauche. ¹⁶ Nitohaneein neeichenena,
Cana Inaca bajareeunni, inara Coroatajanera
letoaane coina. Inoaelu netiin chabana
satonoe lanaalate inara aina niha cureein inara
Coroatajanera. ¹⁷ Acate, esinae Cana Coaunera
Suujue nereein. Nii Cana Coaunera Suujue
coitucunaa nainecuruhi cacoitucuuruhi. Inarate
laen, raotojoein coitucuhiche inara aina
nihana jaun. Inoaelu netiinte, chabana satonoe
lanaala inara aina niha cureein. ¹⁸ Coatihä inara
jaohin, inara ratiriha cainerinaain. Turuhana
ureeunni, coaiten inara aina nihanune coina.
¹⁹ Inae cacoharaaururinaain quesenetäaichuru.
Inaraachate laen cacoharaa curiquicheein,
inae coaiten turuhanune. Ohanune caje
ichanarihanuhina jaunte, jerichanejeein
nitajenaachara nejeein niha curiquicheein,
ichaohin nihanune rijjijeein. ²⁰ Inae inara
suujua cuhane enoha Cana Coaunera Suujuenete,

Cana Inaca aina nihanune coitucuhin, canu aina neeichene coitucuhin, coitucuha curiquicheein.

²¹ Quere tonoraain neite, esinae rauhijiriin cacoelaicha nereein. Niite belaiha cureein Cana Inaca Cana Coaunera. Canu netonainiha natiinna inara belaaain, inara que necoharaeratereeeunni, raotojoein rauhijiriin cacoitucuhichene coina,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesoso canacaanu raina jaun:

²² “Chanuna canacaanuhacha rai ecocohin, leeochoaauru que necoharaeratenereeite Curuaanaa,” naa nii leeocho Jodasine jana:

²³ “Cacoelaichate quere tonorae. Niite belaiha cureein Ofa Cana Coaunera. Chaenna aina jiniiquiin Ofa aina niha cureeunni.

²⁴ Cacoelaiheite, caa quiicha beebejei esenetaene. Caa inara rai quiicha beebejei inaraacha aonajeite caletoaera- Ofa Cana Coaunera ere ne.

²⁵ Cau inara aina nihanune cojoataana, caritiin inara rai beebejeeun. ²⁶ Chaaen, Cana Inaca

rene cuhanunete, cacoreniha Suujue letoareein Ofa Cana Inaca, inara suujua lararajiaain, inara suujuateein, inara coroatajanihane coina. Acate itolere que inara relareein, itolere caitoojoan

que coauquichene coina. ²⁷ Raotojoeinna inara rai necoeun. Canuhachana, Cana Coaunera

tenojoin- raotojoein neeichene jaannu teeun. Nerinaain cabaiha nii rijijieein raotojoein

neeichene jaannu teraanu. Aihana jaun, chaque casilanaala, raotojoein neeuche.

²⁸ Esinae rauhijiriin besichaaunlune rijijieeina, cau niha ureeunni coaiteen. Esinae cacoelaich- enete rachoojoein neriquicheein. Nii caletoaera

Ofa renene cureeunni, jelai choaee jauhecotojoriin inara coroatajanihane coina. ²⁹ Amuhanune ajinihana aitoon, inae ichacaaunne, ‘Esinaete aitelu,’ naain esenetaaichene coina.

³⁰ Inae nenacaaeneein inara rai ereerejerinaaunni, inae urichaain canu coitucuuruhi cachaauru letoaeranu Moconajaerane jaun. Canu jerenihanune, caniha cha chana nainerihe.

³¹ Nena, inauhene coarajereeeunni, caletoaera Ofa belaaain nere tonoraanune coaracuruha satiine coina. Chajaauchete amuhacache. Inae jitariin bihanu inara rai, coitucuhichene coina,” naainte canacaanu amaain amue Jesoso.

15

“Canuna esinae rauhijiriin lenacai oba esine rijijieein neeun,” naa Jesusone

¹⁻² Nii baihate aina nerelanaa nichaanune rai:

“Canuna lenacai oba esine rijijieein neeun. Charijieein teeinti, lenacai oba une beraihaca, ajaanaa naineein. Caohatiin anasitiin inaana nuune cataaun uhajeein sauhin jaohaca, caohatiin nujua cutujuaain inaacane coina. Jana inacaeniha le unene, temura nainejeein tacaain sauhin jaohaca.

Nii rijijieein techu, cacoitucue lanaala, suujua coaraelanaala, rai suujua letonohacha ichara, naaonjoain jaoha cureein moconajaera rene Ofa Cana Coanera. Jana quere tonoraain canuhacha icharatei icharate, jeelai amuritoheriin suujua lararajiaain coroatajanereein Ofa Cana Coanera.

³ Inara relaanune jaan Ofa Cana Coanera aitoojoan esenetaain, tonoraain neeichene jaunte, inae

inara suujua culeje Cana Coaunera, jianacoo nee-ichene coina.

⁴⁻⁵ Coanete jiniiquiin Ofa Cana Coaunera jerenohin ichacaache. Ainihane, jelai chujutoroain cacolane ichana naineriheeiche. Charijieein teeinti, nujua caje nebeuha lenacai oba unene, ojoiin inae inaana nainene. Nii rijijieein techu cacolane, jelai caohachaain Ofa Cana Coaunera jerenohi ichana naineneriquiche. Jana, jiniiquin canu aina ichaquichenete laen esinae Ofa Cana Coaunera jerenohi ichariquicheein.

⁶ Chunocoha inara tabanejei, quere tonoraane jianihanete, nitajiha cureein cahoachanainejeein, Moconajaera rene jaorichaain Ofa Cana Coaunerana jaun. ⁷ Esinae rauhijiriin quere tonoraain neeichene, jiaonriha inara relaanune jaan baitiquichene. Chelai inaraacha latei bajaachenete, tereein Ofa Cana Coaunera.

⁸ Nere tonoraain, naitoojoan beebejeeiche cachaauru rainete, inara coaraain, Ofa Cana Coaunera coroaeca cuurureein inara coaraauru. Nii banate esinae rauhijiriin quere tonoraera neein neriquicheein.

⁹ Cacoelaiha Ofa Cana Coaunerane rijijieeina inara belaihun. Caa inara belaihanune rijijieein, inara suujua coaraain cacha belain neeuche. ¹⁰ Caa caitoonjoan tonoraain ichaain neeichenena, itolere bana inara belaicheeunni. Charijieein teeinti caletooa Ofa Cana Coaunerana jaan tonoraain ichaain nihanune jaun, canu belain ne, nii rijijieein.

¹¹ Itolereneein raotojoein rachoojoein canu aina jiniiquiin neeichene coinana aitoon. ¹² Caa inara belaaain nihanune rijjijeein, ita belaaain neeuche. Nitohaneein neeuche, caa inara rai aitocoaunne rijjijeein.

¹³ Nainihei chatohanai, onaa niha natiin coasiin nihacane. Cana belaichaauru coreniha cana raaje netiha cuhacanetejian, nenacaaen caohachae, ichaohin neeuruha canaacha belaihurine jerena caaun. ¹⁴ Inarate quiicha belaiineein neriquicheein, caa inara letoaanune jaan ichaain neeichene. ¹⁵ ‘Canu cachaauru,’ narihaunni. Rauhijiriichana, ‘Canu belaichaauru,’ nareeunni. Chabana, ‘Naaonjoainte ichae,’ naain curuaanaacha ichai coitucuhin neniha cachana jaun. Nii jaunna, ‘Canu belaichaauru,’ naaun inara que. Carai aitiin caletoaa Ofa najaan coitucueratihanu inara quena jaun, nainihaun canu, ‘Canu cachaauru,’ naain irihanu inara quene. ¹⁶ Coatiha inara, cariin carene uhin niheeichelu. Canuna inara ariin inara raain neeunlu. Nii jaunna Ofa Cana Coaunera rai arajiin cacha ariin raeraanu que inara letoaaun, inoaelu netiin neeneinu que. Nitohaneein neeichenete, chaelai latequichene, bajaache cacorenihane, tiha cureein Ofa Cana Coaunera,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

¹⁷ Nii baihate: “Aonacuchena caa que aite, raotojoein jiniiquiin ita belaaain neeuche.

Rai cachaauru aina curuataain Jesoso cairichaaeriin neeuruha caa chauratane que nenacaaaurane

18 Inara coana jerelanaala, inara belai-hurenihä caa chauratane que nenacaurune, nii caje nainaauche, nenacaaen canu nichaun natiinte, cacoharanaa jerelanaala cacoelaihurene. Nii jaunte jelai amuritoheriin inara belaihirenereein. 19 Chauratane que nenaä cacha neneeichena jaunte, inara belaiin, inara coana nainecurenereein caa chauratane que nenacauru cachaauru. Canuna caa chauratane que nenacauru caje inara raaunlu. Nii jaunte inara belaiin inara coana nainecurene caa chauratane que nenacauru cachaauru, inae caa chauratane que nenaä cacha neneeichene jaun. 20 Aitocooaunlune tocohaneein, nihei chunei rai curuaanaa amurijiriin nei. Nenacaaen canu rerohecaurhaluna jaunte, jerichanejeein inara rerohecaa cuurureein. Quere esenetaain tonoraeraurute, jerichanejeein inara ere tonoraain esenetaaurureein. 21 Nitohanihate, cuurureein nii caletoaera coitucuuruhi nechu aansaineein nenacauru cachaauru. Nitohanihate cuurureein, canu ere beebejeichene coreniha.

22 Acaauru rene turuhin, acaauru relaianihanune jana nihane, chaelai ujuaihonnein neeururihei niqiu. Nete inae enene acaauru osa coreniha chunijiun nichoteurenereein. 23 Nii cacoharanaa jerelanaala quere tonoraichurute, jerichanejeein nii caletoaera Ofa Cana Coaunera ere tonoraarene. 24 Itolere, lenone faain, itolere cunaitenacauru rautaaain, itolere ichaaain acaauru notajaain, naaonjoaain inatiinte, coaracuruha nota que natiin, canu batohin, Ofa Cana Coaunerane maajeein batohin neeuruhane

corenihate caseteco coaraa cuurureein. Nii coaracuruha natiin esenetaaurenihane colane aihururihei. ²⁵ Aitoha acaauru quiricha inoaesi cuhanene rijijieeinte, aihure. ‘Nechu jataain, joareein corenihate aina nejerateein jerecurenereein,’ naain aitoha acaauru quiricha inoaesi cuhanene rijijieeinte aihure, inae nitohanihane coina laenanohineein nihana jaun.

²⁶ Inae turuha urichaaain inara coroatajaneraanu. Canuna Ofa caje letoareeunni. Nii inara coroatajaneraanu- Cana Coaunera Suujuete esinae rauhijiriin caitojoan que inara relaa ureein. ²⁷ Nii ainate chaque casilanaala laraajiin canu aitoonjoan Cana Coaunera ere beebejeriquicheein cachaauru rai.

16

¹ Nii jaunna inara rai aitoon, inara rohecaauruhane, nererojoecaain inara letoaanune jaan jianeenechene coataana, caa caritiin aitoon inara rai, laraajiin abaantaain neeichene coina. ² Acaauru ita taojiaauruhana jaan loreri asaae enohichene janate, caje inara sitaa cuurureein. Chaaente, chunicoaha inara tabanejei sohin jaooruhane, ‘Jerihaha Cana Coaunerana jaunne, caa ichaaun,’ naa cuurureein. ³ Nii chabana Ofa coitucuelanaala, canu nihanatiin coitucuurenihana jaunte, nitohanain ichaa cuurureein. ⁴ Inae cuutihane bana, ‘Esinaete aitelu,’ naaichene coinana caa aitoon.

Chaaelai ichana nainiha Cana Coaunera Suujuene

Jaiti jelai inara ratirihanune rai nenihanune jaunna, jauriaa caa que inara rai erenajaque-neeun. ⁵ Inae laaen curichaaunni nii caletoaera aina nihanune coina. Nihei chunicohanejein nii cunaa jerichaaunna jaan bajaane que air-ijiin, ⁶ satiin inaderaachaquiche caa que aito-coaunna jaun. ⁷ Inara rai tejian caohachare cuhanune. Jana cuenihanune, urihei inara cori-aneein inara suujua laraajiaain, inara coroata-janeraaunu. Acate inara suujua laraajiaain, inara corihaneein inara coroatajanereein. Inae cuhanunena, canu letoareeunni. ⁸ Aca inae tu-ruhanete, cacha relaa cureein, osaaocuruhane coitucuruha cachaaurune coina. Chaaen techu, caohati ichaonaa que cacha relaa aicheein. Jana ichaonaa caoacha sacunaa jeriheichurute, casete-cao cureein Cana Coanera, ⁹ osaaocuruhane sai-jiiein quesenetaaurenihane coreniha. ¹⁰ Nii banate, esinaae rauhijiriin ichaonaa esine teraneein nihanune coitucuha cuurureein, Ofa nenajaun tacaa curichaaunnine jaun.

Inae canu coariheicheein cuutihane reeinti-aain. ¹¹ Nii banate, Moconajaera aina jiniiquiin nosa coreniha caseteco coaraa cuururichaaine coitucuha cuurureein cachaauru.

¹² Niha arajiin inara rai quiicha beeni niqui, nete 'Quete toon aite,' naain coitucunaa naineneriquiche. ¹³ Inae turuha Cana Coanera Suujuenete, rauhijiriin inara relaa cureein. Coatiha suujua caje rocohin aitoriaain. Aitoha Cana Coanera najaan quete aitoha cureein, nitohaneein situsihane ajiniha coitucuhin neeichene coina. ¹⁴ Acate coroaeein canu

nichaaunne biha cureein, cacoitucuhin neeichene caina. ¹⁵ Charijieein teeinti, itolere coauneraneein ne Cana Inaca. Niirijijieein inachu canu netonai neeun, Cana Inaca calaohi nichaaunne. Aihana jaun, coaa cojoaelatohache canu coitucueratiha Ofa Suujuene.

Inaderaichene baihate necoriha cureein inara suujua rachoojoenaa neein

¹⁶ Satonooto, caa basiijiin cacoharaa curiquicheein. Nii baihajirite canu coaraa curiquicheein coaiten,” nae Cana Coanera Calaohi Jesoso.

¹⁷ Nii jaunte ita caje: “Tonaa nena, ‘Satonooto cacoharaririquicheein, Cana Inaca rene curichaaunnine jaun. Nii baihajirite cacoharaa curiquicheein,’ nae. ¹⁸ Chatonaa nena aite,” naacaanu ita rai.

¹⁹ Nii jaunte, caje bajanaa jerichaanune coarajihane jaun: “ ‘Satonooto basiijiin cacoharaririquicheein. Nii baihajirite cacoharareeicheein,’ naanune jaunna ita caje bajaache.

²⁰ Esinaena rauhijiriin aitoreeunni. Inaderanaa caaunte chanaa curiquicheein. Nii janate inara coroaeca cuurureein caa chauratane que nenacaauru cachaauru. Nete rachoojoenaaneein necoriha cureein inara suujua.

²¹ Charijieein teeinti, nejanoana jeriha rai canaanaine nererojoecaaure enecuru cunaa caaun. Jana inae lesajeein nejanoaane, inae nii cuna coacuelanaala raotojoein rachoojoein ne, nii canaanai coroaeca.

²² Nii rijijieeinte nererojecaaiche niqúi ena. Nete, turuhin inara coaraa uhanune, aitohi rijitoojoein rachoojoenaa neein niha cureein inara suujua cuhanai. Nihei chunei inara caje nii rulunaa nainera.

²³ Nii bana inae cacaje, ‘Chatohanein icharihacaanu,’ naain cacaje cha bajariheicheein, inara netonai coitucuriquicheeina jaun. Chaaelai inaraacha latei bajaaiiche cacorenihanete, tiha cureein Cana Inaca. ²⁴ Nihei caniha neeichene caje coauneein, cacoreniha chaaelai bajaheeiche. Bajaaiiche cacorenihanete, tiha cureein Cana Inaca, raotojoein rachoojoein neeichene coina.

²⁵ Inae cuutihane bana caritiin, ‘Charijieein teeinti naojoaen,’ naain cuaain, inara rai berihaaunni. Inae cuu tihane banane, nechu jataain rauhijiriincha cuaain Cana Inaca aitojoan que inara relareeunni, rauhijiriin aonaain coitucuichene coina. ²⁶ Nii banate, inara raaje inaraacha latei bajaa curiquicheein. Nitohanihane bana, coatiha canu Cana Inaca rai aitorihaaunni, ²⁷ inae raujiaain caje uhanune esenetaaichene coreniha inara belaiha Cana Coaunerana jaun. ²⁸ Canuna, Cana Inaca nenaja caje mituhin, caa chauratane que turuha uun. Inae caa chauratane ratiriin, Ofa Cana Inaca Cana Coaunera rene curichaaunni,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

²⁹ “Inae laaen aonacaaun rauhijiriin aitohina jaun. ³⁰ Nii jaunna esinae itolere coitucuhin, esinae rauhijiriin Cana Coaunera caje uhine esenetacaanu. Aihana jaun, nihei

nenacaaen canacaanuhacha bajaanenenu, inae coitucuhacaanuna jaun,” naacaanune jana:

³¹ “Nii jaunchana esenetaaiche. ³² Inae cojoinaca que tiha. Ene nete satiin ita caje riatoroaain, jelai cajaohin caratiriin amuriquicheein, nena jelai caa neneun, caniha niha Ofa Cana Coaunerana jaun. ³³ Coitucuhichene jerena caunna caa aitoon, quesenetaain raotojoein rachoojoein neeichene coina. Chaaen inara netonai, caa chauratane que necairichanaa coaraa curiquicheeina jaunna, raotojoein rachoojoein necairichanaa abaantaichene coinana aitoon. Caa chauratane curuaanaa Moconajaera amuritohanune jaun, inara netonai laraajiin caa chauratane curuaanaa Moconajaera amuritohichene coinana, coitucuhichene jerena caaun aitoon,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso, aina nerelanaa nichaanune rai.

17

Can Inaca bajaa aina nerelanaa nichaanune coreniha Jesosone

¹ Niritohane bai hate, jabatoroaain dede coara-jeein:

“Inae caletoaina jaan ichacaaunne jaan cojoanona que turuha. Chajaain laaen cacorataaneu, ii jerenohi ichacaaunne coina. ² Iite ii calaohineein nihanune cocoainain, caa chauratane que caletoaai, satiin carai iicha teuri cachaauru rai nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraunu que. ³ Leinjiin iichate nitajenaachara nejeein nena ichaonaa teraneei. Nii jana canuna,

leinjiin ii letono Jesocurisitoneein neeun. Nii jaunte nitajenaachara nejeein neeurureein cana coitucuhin nenacaauru. Coatiha chabana nita-jeeururinaain. ⁴ Inae caa chauratane que nenacaauru que ii coitucueratihanu. Chaaen nachu inae caletoaaina jaan nainaaun. ⁵ Inoaenlu, jaiti necoaunaeniha caa chauratanene ajiniha, cooainanacainein nihanulune rijjijeein, ii rene turuhanune, coaiten cocoainanacainein caeteeu, coaracuruha satiine coinara Ofa.

⁶ Inae caa chauratane caje raain carai iicha tenojoinhuru cachaauru que ii neeine coitucueratihanu. Icheineeinte neeure, caa carai iicha teeuri cachaauru. Niichurute, chere aonaain tonoraain neeure. ⁷ Inae laaen cacorataaneei jaan aina caletoai jaan ichacaaunne jaunte coaraain inae esenetaaure. ⁸ Caletoaaina jaan que acaauru rai aitocooaunna jaunte tonoraare, carai iicha tenojoihuru cachaauru.

⁹ Coatiha caa chauratane que nenacaauru cachaauru, ii coitucuruhi coroatajaneeine coina ii bajahaun. Caa carai iicha teeuri cachaauru icheineein nenacaauru coroatajaneeine coinana, canu Inaca neeine bajaau. ¹⁰ Satiin canu cachaneein nenacaaurute, jerichanejeein ii cachaneein neeure. Jerichanejeein techu, canu cachaneein neeure ii cachaauru. Nii jaunte jerichanejeein aihanune rijjijeein ichaooore.

¹¹ Inae taenetojoein caa chauratane que nerihauuni. Acaaurute jana jaiti caa chauratane que nedaa cuurureein. Canuna laaen inae ureeunni, ii aina nihanune coina. Ofa, carai caa iicha tenojoihuru cachaauru coroatajaneeu iicha jerei chana

que. Charijieein teeinti canu coroatajaneein canu rai iicha tei ichana que, nii rijijieein acaauru coroatajaneeu. ¹² Enanetojoein cacorataaneeine que, caa carai iicha tenojoihuru cachaauru nihei leinjiinejei nitajihei. Leinjiin caa, ii quiricha inoaesi cuhane been laenaerateeilune rijijieein cacoluruheraachate, inae nitaje.

¹³ Inae laaen enene, nii neeina jaun urichaaunni iniha nihanune coina. Jaiti caa chauratane que nihanune cojoataana aitoon, raotojoein rachoojoein nihanune rijijieein, acaauru netonai canu rijijieein raotojoein rachoojoein neeuruhane coina. ¹⁴ Ii ere bihanu acaauru raine jana, esenetaain tonorauruhana jaunte, acaauru belaaain, acaauru rautaaain, acaauru coana nainecurene ii coitucuuruhi, aihanune rijijieei, inae caa chauratane que nenea cachaneein neurenihana jaun.

¹⁵ Ofa Cana Coaunera, coatiha ena, caa chauratane caje ranajaain dedeeu amanajaaine coina caitono nihei. Acaauru que Moconajaera janoriteein, acaauru coroatajaneeine jerena caunna aitoon. ¹⁶ Moconajaera cachaneein nenihanune rijijieein, carijijieein acaauru netonai inae Moconajaera cachaneein neeuruhi. ¹⁷ Ii raihurunein neeuruhana jaunna aitoon, acaauru suujua rucujueein, acaauru coroatajaneeute, nejelau suujua cuaelanaala leinjiin ii jerenohicha ichacurumii. Ii erete esinaae rauhijiriin ichaonaa caohacha teraneein ne. Chaelai janonaa bana nihei nitajiha ii ere esenetaain tonoraain nenacaaurune. ¹⁸ Charijieein teeinti, casuujua laraajaain canu cocoaain caletoaai, nii rijijieeina acaauru

cocoinaain acaauru letoaun, ii ere beebejiha cuuruha caa chauratane que nenacaauru raine coina. ¹⁹ Acaauru corenihana nejelau casuujua cuaelanaala caletoaina jaancha ichaaun caraa-jenihane, acaauru netonai aihanune rijijieein nejelau suujua cuaelanaala relanajaanune rijijieein letoanajaanune jaancha ichacuruhane coina.

²⁰ Coatiha acaauruhacha coroatajaneeine coina caitono nihei. Canu ere beebejeeuruhane, canu esenetaaichuru suujua rucujueein coroatajaneete, ²¹ jiniiquiin aihacane rijijieein, ita aina jiniiquiin raotojoeein neein, nejelau suujua cuaelanaala ita coroatajaneein, neeuruhinete, esinaae ii caletoaine esenetaauruhine caa chauratane que nenacaauru. ²² Jeelai, nii canu cocoinaain neeina jaana teeun acaauru rai, ita neein nihacane rijijieein, acaauru netonai ita neein neeuruhane coina. ²³ Chaaen nachu, casuujua cuhane neeine rijijieein, acaauru suujua cuhane neeun, jeelai ita neein neeuruhane coina, nii caje nainaan esinaae ii caletoaaine coitucuruha caa chauratane que nenacaaurune coina. Aihute, cacoelaaine rijijieein, belainaaquine coitucuuruhine.

²⁴ Carai tenajaaina jaunna, caniha nii ner-ichaunnine jaun caniha neeuruhane jereeun, nii ii necaohacha aina canu necaohacha coarajeein neeuruhane coina. Chaaen necoaunaa caa chauratanene ajiniha caje coauneein ca-coelaaine coaracuruhane coinara Ofa,” naain te, ²⁵ “Rauhijiriin itolere coaunera Ofa neeine coitucuruhi caa chauratane que nenacaauru

niqui. Nena laaen canu ichoitucuun. Caa carai iicha teeurite laaen, esinaae ii caletoaaine coitucuure, ²⁶ esinaae ii neeine coitucueratihanune jaun. Jelai choaae jauhecotojoeriine, ii coitucueratihajeein sacureeunni, esinaae cacoelaaine rijijieein acaauru belaaaine coitucuuruhane caina, canu netonai nihanatiin acaauru aina nihanune coitucuuruhane caina,” naainte Cana Inaca Cana Coaunera bajaaebajaje Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

18

*Caseteconeein Cana Coaunera Calaohi Jesoso
amaauruha Romanocurune
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)*

¹ Cana Inaca aina irihane baihate, aina nere-lanaa nichaanune amaain, Sedroon neein curuajaain nena nucuesoro jera que cue Cana Coaunera Calaohi Jesoso, cuu nii enuha inaa neco-joai turuha canacaanu ainane caina.

² Nii jaunte raotojoein Jesoso cunajaa coitucuhana jaun, canacaanu caaijie turuha uhe Jodasi. Belaichaneein niha Jesoso natiin, Jesoso coulurujueein soondarooru uhaain turuha uhe. ³ Nii soondarooru, chaaen batirichuru curuaanaacuru, fariseoocuru, naaonjoainuri letono folisiaacuru uhaain turuha uhe nii Jodasi. Rejoon, sabere rijijieein nena- esefara, naaonjoain que biji achunequin, raafariin, cohinee, naaonjoain que conoquin turuha uure. ⁴ Nii jaunte inae raotojoein nitohanai que siturichaaanne coitucuhana jaun, acaauru que tacaain: “Chate ariicheta,” naain bajaa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jana:

5-6 “Nasarete cocoaicha Jesusona arihacaanura,” naauruhane jana:

“Saan. Canune aca neeunra,” naa acaauru rai Jesusone janate, nii niicha uhuri soondarooru aina jiniiquiin janori nichaae richootoroalaain tocojoaai tacae nii Jesuso coulurujuera Jodasi. ⁷ Nii jaunte:

“Chate esinaae ariicheta,” naain coaiten enacoauneein bajaa acaauru caje Jesusone jana:

“Nasarete cocoaicha Jesusona arihacaanura,” naauruhane jana:

⁸ “Inae rauhijiriin bihanu inara rai. Canuna aca neeun. Cariha aaichene, caa caniha nenacaauru jianecuchete amuuruhine,” nae acaauru rai Jesuso. ⁹ “Coatiha leinjiinejein nitajerinaain carai Ofa tenojoinunri cachaaauru,” naain inae aitosiha Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte nitohane.

¹⁰ Nii janate sabere sirihana jaun rocohitiin, que leinjiin uricho raotono nichajai beuhite Fedoro. Nii niicha uricho beuhitite batirichuru curuaanaa cachaneein nenea- Malco ne.

¹¹ Nii jaunte: “Jelaiha curu cuhane nii ishabere teeura. Ta caletooa Ofana jaan icharichaunnine coitucuhin quesenetaaineta,” nae Fedoro rai Jesuso.

Batirichuru curuaanaa Anasi rene, caseteconeein Jesuso amaauruha soondadoorune (Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Nii jaunte Cana Coaunera Calaohi Jesuso muuure caseteconeein soondadooru acaauru curuaanaa aina uhin, chaaen Jorioocuru rai folisi-aacuru, naaonjoahunri.

¹³ Nitohaneein mucuhinte Cana Coaunera Calaohi Jesuso amaure soondarooru, Anasi

loreri asaae. (Nii Anasite, Caifasi tanaa ne.) Nii janate, nii ajaanaa cuhane batirichuru curuaanaanein ne nii Caifasi. ¹⁴ Nii Caifasite, jauriaa Jorioocuru rai “Cana caohachanu quetejian, cana atane coreniha ohane ore leinjiin cachara,” naain Jorioocuru rai erenaane.

Fedoro caje bajaa nii acujua beraichane
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Canacaanuna, Simoon Fedoro aina Jesoso sacuha cuhacaanu. Nii jana, canu coitucuha batirichuru curuaanaa jaunna, Jesoso jiniichaain enoon batirichuru curuaanaa loreri asaae. ¹⁶ Jana Fedorote nedae airiniha acujua rohan. Nii jaunna, acujua beraicha ranuna rai ereeun, Fedoro enoaane coina.

¹⁷ Nii jaunte Fedoro enoaain: “Tana taa cacha aina nerelanaaneine,” naain bajaa Fedoro caje nii acujua beraichane jana:

“Acanihahaunta,” naain benaa jerene Fedoro.

¹⁸ Nii jaunte, jelarotohana jaun usi mocohin que nichaateeuruha Anasi cachaauru, Jorioocuru rai folisiaacuru, naaonjoainurine jaun acaauru aina nichaatiha ne Fedoro.

“Chaquete cachaauru relaaita,” naain, Jesoso caje bajaa batirichuru curuaanaane
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Nii jana, cuu nii loreri asaae ucuha cuhane niha Cana Coaunera Calaohi Jesusone janate:

“Chaauru caa iicha relaurineein ne. Chaquete acaauru relaaita,” naain bajaa Jesoso caje batirichuru curuaanaane janate:

20 “Satiin aonajeeuruha cachaaaurune acatiha teeinna canu, rauhijiriin aitonajacoon. Coat- iha asinojoneein cachaauru relahaun. Sina- coca asaae, satiin itataojiauruha Jorioocuruna jaan Teenforo asaaene acaauru relanajacoon.

21 Chanuna nii bajaai cacaje. Nii relanajaa- nune jana aonaraauru caje bajaate, raajenhane acaauru relaunune jaan beeuruhine,” nae Jesoso.

22 Niritoha Jesusone janate, ecu niha Teenforo rai folisiaana jaun: “Niritiina ereree batirichuru curuaanaa rai te,” naain Cana Coaunera Calaohi Jesoso meri faohitohane jana:

23 “Baaso neeinoona aitoon. Chanuna caque ichohi teein aitoi,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso nii Teenforo rai folisiaa rai.

*“Acanihahaunta,” naain nesuujiha Fedorone
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

24-25 Nii batirichuru curuaanaa Caifasi loreri asaae niha Jesusone tonohanaute, jelai cuu inae neeoriha Fedorone jana: “Ta ii taa cacha aina nerelanaa neeine,” naain bajauruhane jana:

“Acanihahaunta,” naain benaa jereniha Fe- dorone jana:

26 “Tana, ii coaracaunlu aina, enuha inaa neeonjoai jana neeine jananeta,” naain baja lein- jiin batirichuru curuaanaa cacha- nii niicha uri- cho beuhiti cacha araineein nenaane janate:

27 “Acanihahaunta,” naain nesuujiha coaiten Fedorone jana, inae ere ataohari.

*Jesoso coulurujeuruha Filato raine
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

28 Nii janate Caifasi loreri caje coberenadoro Filato loreri asaae Cana Coaunera Calaohi Jesoso amauruhane jana, inae nemataracajiha janonaana jaun, enonaa nainecurene Jorioocuru, coberenadoro loreri asaae. Jorioo neniha nii coberenadorona jaunte, coberenadoro loreri asaae enonaa nainecurene Jorioocuru, enooruhane Fasocoa beseta bitoanaa nainecurenihane coataa. 29 Nii jaunte airiniha mituhin:

“Chatohanai ichaane corenihana caa cacha colurujueeiche,” naain bajaa coberenadoro Filato, Jorioocuru cajene jana:

30 “Nechu aansai taebinaen neein nenihanenoona, ichei colurujuerichaanu,” naauruha Jorioocurune jaunte:

31 “Saan. Aihachuhisi niqui. Inara, amaain jeriquichene tocohaneein teeuche,” naa Filato, Jorioocuru raina jaunte:

“Nihei canacaanu rai rauhi, chunei sohin jaoha-caanune coinata,” naaure Jorioocuru Filato rai.

32 Rauhijiriin coitucuhin, “Naaonjoaainte catinaa cuurureeinha,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone rijijieeinte, rauhijiriin ichacure.

33 Nii jaunte coaiten enacoauneein loreri asaae Jesoso cotijiain, caje bajae Filato: “Ii ina Jorioocuru curuaanaa *rey* neei,” naain bajaa caje Filatone jana:

34 “Ishuujua cuhane aitiina bajaai. Ainihane leochaauruna ichei Jorioocuru curuaanaa nihanune que aitoa,” naa Filato rai Jesusone janate:

35 “Chasiinna Jorionichaaunne coalanaala caraajenhane aitiin aitoreeun. Charaachuru,

batirichuru curuaanaacurute carai icholurujue. Chatohanai najian ichaaite icholuruheecure,” naa Filatone jana:

³⁶ “Coatiha cajiha caa chauratane que nenacaauru curuaanaa nihaaunta. Caa chauratane que nenacaauru curuaanaa nihanunetera, sonaacurure quere tonoraeraauru, catohaneein caetecuruha Jorioocurune coataa,” naa Jesusone jana:

³⁷ “Aihana jaun, iina curuaanaa *rey* neeite,” naa Filatone janate:

“Ejeen, aca nichaaun. Nii aitohine rijijieeine acaneeun. Canuna caa chauratane que uhin nejanoaaunlu- cachaneein, esinae Cana Coauneraacha jerei rauhi coitucuuruha cachaaurune coina. Satiin Cana Coauneraacha jerei rauhi tonoraaurerate quere tonorae,” naa Jesusone jaunte:

³⁸ “Chatohanai Cana Coauneraacha jerei rauhi esinena,” naain bajaa Filato, Jesoso cajene bai-hate, enacooauneein coaiten mituhin Jorioocuru aina iriha cue.

“Coatiha chatohanai ichaai carai caa cachata.
³⁹ Inarate, Fasocoa beseta naineei, Fasocoa beseta catainajeein, naaonjoaain niha catohanai casetecone, nii beseta situ reeintiaain jianerate najaa-quiche. Tonaquiche, jerecuchene caa Jorioocuru curuaanaa *rey* jiane beseta situ reeintiaain,” naa Filato, Jorioocuru raine janate:

⁴⁰ “Aihei. Coa nii jianiha. Nii Barabasi jianeujan laaen,” naainte nujuaae soaisoaihure Jorioocuru, Filato rai, nii Barabasi asijiautoneein nena que.

19

¹ Nii jaunte Cana Coaunera Calaohi Jesoso bisichate rai soondarooru que Filato.

² Nitohaneein bisihuruhane baihate, oja caje janojoin comai curuhacure Jesoso couturi que. Nii baihate coaiten que cajione lanaajiojoai curuhacure.

³ Nitohaneein teuruhane baihate, Jesoso rohan turuhin: “Caa Jorioocuru curuaanaa *rey* coaracuchera,” naain Jesoso meri faohafacoaaure biji que Romanocuru rai soondarooru.

⁴ Nii janate jelai caje mituhin Jorioocuru rai: “Coaraqichene coinana caa cacha mitaa uun, neniha que chatoanai baaso ichaenihane coaraunna jaun,” nae Filato.

⁵ Nii jaunte, inae oja que jerichanejeein comaiquiin, lanaajiojoai que cajonequiin mituha uhe Jesoso. Mituha uha Jesusone janate: “Caa cacha coaracuchera,” nae Filato.

⁶ Niritoha Filatone jaunte, Jesoso coaraain: “Coroso que teeuche. Coroso que teeuchera,” naain nujuae soaisoiuruha batirichuru curaanaacuru, folisiacuru naaonjoainurina jaun:

“Inara amaain coroso que teeuche. Neniha carai que chana jaunna, nitohaneein tenaa naineeun canu,” naa Filatone jana:

⁷ “Canacaanu quiricha inoasi cuhanete aite, nitohaneein nei nihane sohin jaohacaanune coina. Cana Coaunera Calaohi niha nocoetohane corenihate caohachae, sohin jaohacane,” naauruha Jorioocurune ⁸ aonajihane jaunte, jataain casi Filato.

⁹ Nii jaunte nacoauneein loreri asaee enohin:

“Chaa cajena unaaneei,” naain bajaa Filatone jana, inauhene chujuhequiin aonaje Cana Coaunera Calaohi Jesuso. ¹⁰ Nitohaneein tonoraeniha Jesusone jaunte: “Chanuna catoonraeneei. Tana cocoainanacainein nihanune coitucuhine. Canune nainereeeun coroso que ii teratihane. Chaaen nachu naineeun caa ii colurujueeuruhane jaan caje jianacoo chetichaaunne,” naa Filatone jana:

¹¹ “Cocoainanacaine lanaala cheteen nii jereniha Cana Coaunerane, canasia nainihe. Nii jaunte, chamurijiriin osaque caa catohaneein ichei caetera,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesusone jaunte, ¹² Jesuso jianena jere Filato niqui. Nete:

“Jiaohine jianeene. Aca, curuaanaa *rey* neein nena jernihane jaun, caohacharihei jianeene. Jianeete, satiin inara curuaanaacuru curuaanaa enferadoro aina nejeratena neriquirein,” naauruha nujuae soaisoain Jorioocurune jaun, ¹³ Jesuso raerate, nii Cabata naauruha Ebereeo ere cuhanene jaan- ajeri caje ichanohineein nena aranichoae uhauruhane coina. Nitohaneein raerateeuruhane jaun, raain turaauruhane jana, nii casetecocuru neruujuena jaun nelauriiriin lauheque nelaurianaana jaan rori choaae, ¹⁴ enoto chujutaain Fasocoa catainajeein. Nii jaunte nitohaneein raeratein:

“Nocoo inara curuaanaa *rey*,” naa Filato Jorioocuru raine jana: ¹⁵ “Coroso que teeuchete coaraain cuu ohine,” naain nujuae soaisoiuruhane jana:

“Chasiinna inara curuaanaa *rey* tereean coroso que,” naa Filatone jana:

“Romanocuru curuaanaa enferadorohachate canacaanu curuaanaa *rey* neein nera. Nihei nii baiha curuaanaa *reyta*,” naauruha batirichuru curuaanaacuru Filato raine jaun, ¹⁶ acauru que Jesoso amaerate Filato.

¹⁷ Nii jaunte nii Jesoso amaain, que corosonu baijieratecuruhane jana, Couturi Bejeroneein curujaain nena atane ucuuno que baibaichaaain amaain, nii coroso tiha cue Jesoso. (Nii Ebereeo ere cuhane Colocota naauru najaan- Couturi Bejeroo.)

¹⁸ Nii janate cuu coroatajai coroso que, cuu neeuruha coroatajaain soserenacaaurune jaun, acaaru cataaun Jesoso teeure coroso que, leinjiin jera que, leocha jera que, naaonjoaain.

¹⁹ Nii janate, cuu Jesoso curuaa laenaerate Filato. “Nasarete cocoaicha Jesoso, Jorioocuru curuaanaa *rey*” nasiin laenerate coroso que, tabara que teein Filato. ²⁰ Nii jana arajiin Jorioocurute nii Jesoso curuaa Filatohacha laenaeratei ereretaaure, nii Jesoso teeuruha coroso quene jaan caje icharaeniha Jerosaleenne jaun. Ebereeo ere, Curieco ere, Romano ere, naaonjoain que nichata lauriin erenaa cuhane teeinte laenaare, nii que erenaa inaurera ereretaauruhane coina.

²¹ Nii jaunte: “Coa, Jorioocuru Curuaanaa *rey*neein teein laenaratihara,” naaure Joriocuruneein batirichuru curaanaacuru Filato rai. “Nii Jorioocuru curuaanaa *rey* niha nocoeti, nasiin laenaerateeura,” nauruhane jana:

22 “Nii rijieeincha nedaaainera,” nae acaauru rai Filato.

23 Nitohaneein coroso que Cana Coaunera Calaohi Jesoso curaboaaain teeuruhane baihate, Cana Coaunera Calaohi Jesoso cajione raaure jenai soondarooru. Rai nobirine maajeein raaure. Rai nobiri, coaracuruhane jana nirijieein ijiabereeonu farueraelanaala tocoonojoi inelanaala niha nii rai nobirine jaun: 24 “Coa soaihachete naajeein amaacache, nenacaantejian caohachare naajeen amaacachene. Aihute que necoatijanaa neeine, chariji rai neeincha nedareein,” naaure soondarooru. “Ita raite cacajione leruhin raurureein que necoatijiain,” naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanene jaunte, nii Cana Coaunera Quiricha cuhane aitohane nainane coina nitohaneein teure soondarooru.

25 Nii jaunte, inae Jesoso mucuuruhane coitu-cuuriin, coroso asaae cuhin coaraje rai neba, nichatajai enecuru aina. Nocoasai, Cureeofasi comasaineein nena- Mariha, Mariha- Maadala bene, naaonjoaain. 26 Nii janana cuu nihacaanu, jataain niicha belaii nichaanune temecoha-caanu neba ainane jana, neba coariin:

“Nii ii calaoita oma,” naa neba raine baiha:

27 “Nii chobata,” naa caraina jaunna jerichanejeein cafojiara raanune rijijieein raain amaaun caloheri asaae.

Oha Jesusone niha

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Inae nitohaneein nihane coina letoaa Cana Inaca Cana Coaunerane nainaane coitucuha rao-tojoeinne jaunte, inae Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane aitosiha inaena jaun: “Cocoiintohanura,” nae Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

²⁹ Nii janate baichaje laajoiri nainecojoain ecu niha bino baasone jaun, enuha que sie rijijieein nenea nujuateein, nii bino sisiaain Jesoso ujuaae que suesuecaauruhane jana, ³⁰ nii bino baaso cohane baiha: “Inae laaenra,” naain ocoai couturi tijitiaain ohe Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

Jesoso jaleri rucuaitha leinjiin soondaro re-joon quene

³¹ Le janojoein lanaa Fasocoa besetane janate, Filato rai aitoha cuure Jorioocuru, coroso que nenacaauru anaae bacoerateein, naain nii coroso caje rocoeratenajaain, naain rucuhenaaratiha Filatone coina, nabana nebetacanaa janonaa bana cuu neuruhane, coaranaaca cachaaurune coataa, acaauru rai jataain beseta tabaineein niha Fasocoa besetana jaun. ³² Nii jaun soondarooru letoaa Filatone jaun, cuhin nii Jesoso ajiniha coroso que nenacaauru anaae bucu bateeichure soondarooru.

³³ Nii baiha Jesoso rohan turuhin coaracuruhane jana, inae oha Jesusone jaun, rai nanaae bacoorene. ³⁴ Nete laaen rai nanaae bacoorenihane caniha laaen, rai jaleri rucuaaite leinjiin soondaro rejoon que.

Nii janate rai jaleri rucuaithane jana chujuhare ichana, acau que jasisiin.

³⁵ Canuna coaraneein aitoon inara rai, inara netonai rauhijiriin aonaain esenetaaichene coina.

³⁶ “Nihei chatohaneei bacoorurihaainta,” naa Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhanena jaunte, Jesoso bucu bacoorene.

³⁷ Cana Coaunera Quiricha Inoaensi leeocho cuhanete “Focooruhane janate, inauhene coara-jiha cuurureeinha,” naain aitohane rijijieein coarajeeure.

Oo jana ajeri jachu cuhane Jesoso jaberoco teeruhane

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Nii janate Cana Coaunera Calaohi Jesoso jaberoco bajae Filato caje Arimatea cocoaicha Jose, rucuhecuruhane coina. (Nii Josete asinojoneein Cana Coaunera Calaohi Jesoso ere tonoraera ne, leeochoaauru Jorioocuru coasiha.)

Nii jaunte, Jesoso jaberoco jianiha Filatone jaun, Jesoso jaberoco raain amae.

³⁹ Nii janate turuha uhe nii jauriaanejeein jantiin Jesoso rene turuhin erenaa Necedemo netonai, nichatachoonca quironeein meentoon tocohaneein nena ujujuai uhain.

⁴⁰ Nitohaneein Jesoso jaberoco amaain, nii juujijiai que rujuaain, cajione que baluluhin conajaain, Jesoso jaberoco rucuheca cuhe Jose, Necedemo aina.

Nitohaneainte onaa rucuhecure Jorioocuru, nitohaniha acaauru ichaona jaun.

⁴¹ Nii Cana Coaunera Calaohi Jesoso teeruha Jorioocuruna jaaunte ne enuha inaa neeonjoai. Nii enuha inaa neeojoin janate

ne atanebana. Ecute ne achasineneein ajeri jachu- jaiti lesajeeinejein onaa teeurenihana jaan. ⁴² Cuhanete Jesoso jaberoco teeure, ichuunejeein niha cajene jaun, chaaen inae beseta bitoauruhane coina neruujihajeeuruha Jorioocurune jaun.

20

Ohane baiha ichanaa Cana Coaunera Calaohi Jesosone

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Semana nunuhe tomiho cojoanonaa bana no-cohejiriin cuhin, jaiti nocohetoojoaane jana turuhin coaraa Mariha Maadala benene jana, inae fueraene nii ajeri jachu. ² Nii jaunte soroneein jelaaha uhin, Fedoro, canu, naaonjoainihacaanune rai biha uhe. “Aanca chaainti cana curuaanaa. Chu chaainti amaureta,” ³ naain biha canacaanu raina jaun coaraa cuhacaanu.

⁴ Nii jaun, ita jiniichaain soroneein cuhin coaraa cuhacaanune jana, Fedoro reroriin cuhin, turuhin ⁵ metoraain coaracaunne janate, cuu ne cona. Nena laaen enohin coaraeneeun.

⁶ Nii janate canu caaijie turuhin, enohin, coaraa Fedorone jana, cuu ne jaberoco conaauru. ⁷ Nii janate nejelau ne nii Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito couturi cona, nejelau maromarorinohineein seeque.

⁸ Nii janane canu netonai enohin coaracaunna jaun, ichanaa Cana Coaunera Calaohi Jesocurisi-tone esenetaaun. ⁹ Cana Coaunera Quiricha Inoaesi cuhane besihane jana niqui, “Naaonjoarichaaine quete aite,” naain coitucusinaaunlu.

Nena canacaanu nota que coaracaanune jaun, caohachaaïn coitucuhin esenetaacaanu.

¹⁰ Nitohaneeïn coaracaanune bihane nenaana-jaun cauha cuhacaanu.

Oo caje ichanaain ecooca Jesusone
(Mr 16.9-11)

¹¹ Nii janate cuu nii ajeri jachu rohan nedaain chanaechanaje Mariha- Maadala bene. Chanaechnaneeïn metoroaain nii ajeri jachu coaraane jana, ¹² cuu laurujua laurujuaaure Cana Coaunera letonocuru anjeraauru somanerei que cajionequiin Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito jaberoco teuruhana jaaun, leinjiin couturi nichajai que, leeocho tijia nichajai que naajoain.

¹³ Niichurute: “Chate coisiita,” naauruhane jana:

“Carai curuaanaa jaberoco amaauruhana jaunna coisiunra. Chu chaainti amaain teureta,” naane baiha, ¹⁴ jaotoroain janori nichajai coaraa Marihane jana, rai chujuhaca Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jana, acanihane coitucue.

¹⁵ Nii jana: “Chana coisiite ene. Chana arii,” naa Jesocurisitone jana:

“Nii enuha inaa beraicha niha,” beein: “Ii amaaine, carai nii amaain teeine jaa jelai beeune coaanicha,” naa Marihane janate:

¹⁶ “Mariha,” naa Jesocurisitone jana, nejaoro-coaain rautaain Jesoso coaraain:

“Raboni,” nae Mariha.

“Cacha relaera,” naanete aite Ebereeo ere cuhane.

¹⁷ Niritiin coineteen mucunaa jeriha Marihane jana: “Caiha neeu. Jauriaa coaa cadaadaara, jaiti iniin Ofa coaraenihanune jaunra. Chajaaicha cacoelaichaauru rai canu benihura. Jaitina iniin, Ofa Cana Inaca Cana Coaunera rene iniha curee-unnicha,” naa Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jaun, ¹⁸ nii Cana Coaunera Calaohi aina nerelanaa nichaanune rai biha uhe Mariha Maadala bene.

*Aina nerelanacaauru rai ecooca Jesusone
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Tomiho cojoanona bana nihana jaunna, nii cojoanotiin cuhane ita taojiaacaanu nii Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito aina nerelanaa nichaanune, caohatiin acuujua fuhin Jorioocuru coasiha.

Nii janate enohin, canacaanu cataaun neeoriitiin: “Raotojoein rachoojoein neeuchera,” nae canacaanu rai Jesocurisito.

²⁰ Niritohane baihate, biji que curabo cure, jaleri que rejoon cure, naaonjoain coarate canacaanu que.

Nii jaunna rachoojihacaanu aina nerelanaa nichaanune, coaiten canacaanu aina nihana jaun.

²¹ Nii baihate enacoauneein: “Raotojoein rachoojoein neeuchera. Charijieein teeinti, caletoae Ofa, nirijieeinna caa inara letoaunra,” nae canacaanu rai Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito.

²² Niritiinte canacaanu couturi jiririin: “Cana Coaunera suujue rauchera. ²³ Chunei osaaona que inara suujua acatequichenena, canu netonai

nii osaaona que casuujua acatereeunnicha. Jana aineeinchene, canu netonai airihaaunnita,” nae canacaanu rai Jesocurisito.

“Tomasi, caa canu biji alarjia cuhane ii biji couturi enoain coaraau,” naa Jesusone

²⁴ Nii janate, inae amuha Cana Coaunera Calaohi Jesocurisitone jana, turuha uhe Tomasi, nii fafone neein, niicha curuaateeri. Nii Tomasite Jesocurisito aina nerelanaa nichaanune lechoonca coroataja ne.

²⁵ Turuha Tomasine janate: “Cana Curuaanaa coaracaanura,” naain bihacaanu Tomasi raine janate:

“Biji larijia que curabo cure coaracaanne banaachane, esenetareeunni. Chaaen cuhane canu biji couturi enoain, chaaen jaleri que rejoin cure cuhane canu biji couturi enoain, naaonjoain coaracaanne banaachane nainereeeunni esenetaanunera,” nae Tomasi, rai bihacaanune jana.

²⁶ Nii baihate foosa janonei cuhane, coaiten jelaiha enacoauneein ita taojiacaanune janate laaen, canacaanu aina ne Tomasi. Nii jana caohatiin fueraa acuujuane saijieein enohin canacaanu cataaun neeoritiin: “Raotojoein, rachoojoein neeuchera,” nae canacaanu rai Jesocurisito.

²⁷ Nii baihate: “Tomasi, caa canu biji larijia cuhane, ii biji couturi enoain coaraau. Chaaenchu caa canu jaleri que rejoin cure cuhane, ii biji couturi enoain coaraain esenetaachau, baaso coacuelanaala,” naa Jesocurisitone jana:

²⁸ “Canu Curuaanaa Cana Coaunera” naa Tomasine jana:

29 “Inae laaen Canu esenetaai ichaajenihane coaraina jaun. Raotojoeeinte niha cuurureein, catohaneein nihanune coaraelanaala quesentaeraauru,” nae rai Jesocurisito.

Esenetaaichene coinata, laenanohineein ne caa erenaa

30 Itolere ichaainte coarate Cana Coaunera Calaohi Jesocurisito. Nete satiin laenanohineein nene caa quiricha cuhane. 31 Cana Coaunera Calahineein niha Jesusone esenetaaichene coinata, laenanohineein ne, esenetaaichene, ichaonaa caohacha, chabana nitajeniha cachane jaan raaichene coina.

21

Rede jaohajihacaanune jana, canacaanu rene ecooca Jesusone

1 Nii baihate Calileea conemuri auhaniha, aina nerelanaa nichaanune rai ecocoe coaiten Cana Coaunera Calaohi Jesoso, rede jaoha nihacaanune jana. 2 Nii janana laaen Fedoro aina nihacaanu, Tomasi nii fafione naauru najaan, chaaen nii baiha Natanaaeli, Calileea caje unaa Canaau co-coaicha, chaaen Sebedeeo calaohi nichaaunne, chaaen eleechoa coroatajaain, naaonjoaain nihacaanu Fedoro aina. 3 Nitohanihane coinanu quete: “Redena jaoha cureeun,” naa Fedorona jaun:

“Tana iniha uhacaanu,” naacaanune jana:

“Chajaauchetejian aihane cunichaache,” naa Fedorona jaun, cuhin bote cuhane fauhin, cuhin janoaajeein rede jaohacaanu niqiu. Nii janane leinjiinejein ate mucuujenihacaanu. 4 Nii jana,

inae mataaquiin uha janonaane jana, nemuri auhaniha ecocoe Cana Coaunera Calaohi Jesoso. Nii janana, aca nihane coitucuenihacaanu.

⁵ Nii janate: “Enamanaacuru, ta ate mucuhichene,” naane jana:

“Aihahacaanuta,” naacaanune janate:

⁶ “Cana raotono nichajai bote jera que, rede jaohichenete ate mucuriquicheein,” naane jana, nii bote jera que jaohacaanune jana, esinae ate mucuhacaanu.

Nii jaunna ate anaai caaun nii rede tijichasinihacaanu.

⁷ Nii janate: “Cana Curuaanaate aitera,” naanu Simoon Fedoro raine jana, aohanrihane rijieeoriitiin torosaacha baejeein nihana jaun, luhecotariin cajione curujuain acauhanau fautiin Jesoso rene turuha cue Simoon- Fedoro.

⁸ Nii janane bote cuhane caaijie cuujueein turuha cuhacaanu rede tararajeein, ate caaun lemuequiin, lefasha metoroneein lanaa nemuri auha cajena jaun. ⁹ Najauriaain inihacaanune jana, cuu ne canacaanu ajiniha usi lanarotiin. Nii jana nii usihanau niha leinjiin atene jana, cuu ne faan.

¹⁰ Nii janate: “Nii ena inaraacha mucuhi ate uhauche,” naa Jesocurisitone jaun, ¹¹ bote cuhane fautiin nii rede tararae Simoon Fedoro, carene choaa. Lefasha saquichoonca nichatajaa ate tabai inatiinte, nii rede soaine.

¹² Nii janate: “Chajaauchete inara suuri noite,” naane jana, “Chaneeina” naain bajanaa naineni-hacaanu, raotojoein Cana Curuaanaa Jesoso nihane coitucuhacaanune jaun.

¹³ Nii janate, tajiha uhin nii faan raaoriin, canacaanu nainetiin chalue. Jerichanejeein techu, nii ate basicho chalue canacaanu nainetiin.

¹⁴ Nitohaniha Cana Coaunera Calaohi Jesoso, oo caje ichanaain, canacaanu rai ecoocane nichata sai cuhane.

“Cacoelaaina” naain bajaa Jesoso, Fedoro caje ne

¹⁵ Inae nainaain canacaanu suri noitichaanune janate: “Jonasi calaohi Simoon, cau nenacaauru leeochoauru amuritoheriina ii coichana aina cutaain cacoelai” naain bajaa Cana Coaunera Calaohi Jesoso, Simoon Fedoro cajene jana:

“Ejeen. Iite ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaurera beraihura,” naane baihate coaiten:

¹⁶ “Jonasi calaohi Simoon ii coichana aina cutaain cacoelaaina,” naain bajaa Jesocurisitone jana:

“Iite ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaain tonoraeraauru beraihu,” naane jana coaiten:

¹⁷ “Jonasi calaohi Simoon, ii coichana aina cutaain cacoelaaina,” naain nichata saain bajaane jaunte, inaderaain:

“Ejeen. Iite itolere coitucuhin, esinae ichoelaihanune coitucuhicha curuaanaa,” naane jana:

“Aihane quere esenetaain tonoraeraauru beraihu. ¹⁸ Esinaena aitoonra. Enamanaaneeinne banate, necoreeteen, chunijiu cunaa jereinajaaun curejetohi. Jana, inae biinaa neeinete, ichoii caeacaecaaine jana, ichajione

curujuaain, cunaa jereeneina jaaun niha natiin chamaaurureeinha,” nae Simoon Fedoro rai Jesoso. ¹⁹ Niritoha Jesoso, “Naaonjoainna Cana Coaunera ere tonoraanune coreniha oha cureeunni,” naain coitucuha Fedorone coina.

Nii baihate: “Quere tonoraeraneen neeu, inoaelu netiin,” naane jana, ²⁰ jaotoroaalaain canu coaari Fedoro, acauru caajie cuhanune jaun.

²¹ Nii jaunte: “Chataaenriha jana caa,” naa Fedorone janate:

²² “Chaquena aasare ichei. Canu jerichaaunete nacoauneein turuhanune que tiaaajoaain ichaonaa naine, Ii laaen quereecha tonoraau,” nae.

²³ Niritohana jaunte, orihaunnijiecha naaure ita rai nii canu aina Cana Coaunera Calaohi coitucuurera. Coatiha oenerihanuhinne que aitohi. Netechu jataain, “Chaquena aasare ichei. Canu jerichaaunnete, coaiten turuhanune que tiaaajoaain ichaore,” nae Fedoro rai caque Cana Coaunera Calaohi Jesoso.

²⁴ Caraajenihane coaraain, laenaanune jaunte, esinae rauhijiriin erenaa ne.

²⁵ Itolereite niqui ichae Cana Coaunera Calaohi Jesoso nete saain laenanohineein neene. Satiin laenanohineein nihane, nerihei caa chauratane que tenaana jaan.

Cana Coaunera Ere **New Testament in Urarina (PE:ura:Urarina)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Urarina

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Urarina [ura], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Urarina

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
b7ea44d4-3dbd-507b-9a19-256b56fe9b07